

อธิบายพื้นฐานการศรัทธา

ฮัรสุ ลุซุลลือห์มาน

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْإِسْلَامُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ

อธิบาย พื้นฐานหลักการศรัทธา

ฮัรศุ ลุซุลลอิหม่าน

شرح أصول الإيمان

โดย : ท่านอัลลามะฮฺ เซค มุฮัมมัด ศอลิห์ อัล อุซัยมีน

แปลและเรียบเรียง : อบุษุรอ อิสมาอีล อะหมัด

อธิบายพื้นฐานการศรัทธา

ซัรฎุ อุษูลุลอิหม่าน

พิมพ์ครั้งที่ 2 : มกราคม 2552 / มุฮัรรัม 1430

พิมพ์ที่ : หจก. นัทชา พรินติ้ง โทร. 02-917-1522

ออกแบบศิลป์ : อนุรักษ์ (ยะกู๊บ) สาลี โทร. 089-209-8019

สงวนลิขสิทธิ์ : ห้ามจัดพิมพ์และลอกเลียนแบบ โดยมิได้รับอนุญาต
หนังสือเล่มนี้ จัดพิมพ์ขึ้นเพื่อการเผยแพร่
ขอพระองค์อัลลอฮ์ ตอบแทนทุกท่านตามเจตนาที่บริสุทธิ์

ติดต่อขอรับหนังสือได้ที่ info@islammore.com

คำนำ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

มวลการสรรเสริญทั้งมวลเป็นสิทธิของอัลลอฮ์ ﷻ เราขอสรรเสริญแต่พระองค์ ขอความช่วยเหลือ ขอภัยโทษ และขอความคุ้มครองจากอัลลอฮ์ ﷻ ให้พ้นจากความชั่วร้าย และจากการทำงานที่เลวร้ายในตัวของเรา

ผู้ใดที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงนำทางเขาจะไม่หลงทาง แต่ผู้ใดที่อัลลอฮ์ ﷻ ทำให้เขาหลงจะไม่มีผู้ใดนำทางเขาได้

ข้าพเจ้าปฏิญาณว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจาก อัลลอฮ์ ﷻ เท่านั้น และไม่มีภาคีใดๆ ข้าพเจ้าปฏิญาณว่ามุฮัมมัดคือบ่าวและศาสนาทูตแห่งพระองค์ ขอความสันติสุขจงมีแต่ท่านและครอบครัวของท่าน สวากของท่าน และบรรดาผู้ปฏิบัติตามด้วยความดีงาม

แท้จริงวิชาที่ว่าด้วยหลักเอกภาพ อัตเตาฮีด เป็นวิชาอันทรงเกียรติยิ่ง เป็นหน้าที่ที่จำเป็นต้องแสวงหา เพราะเป็นวิชาความรู้ที่กล่าวเกี่ยวกับอัลลอฮ์ ﷻ ถึงพระนามและคุณลักษณะของพระองค์และสิทธิของพระองค์เหนือบรรดาปวงบ่าว

อัตเตาฮีด เป็นกุญแจสำคัญที่นำไปสู่ อัลลอฮ์ ﷻ และพื้นฐานของชารีอะฮ์ พระบัญญัติของพระองค์ ด้วยเหตุนี้บรรดาเราะซูลจึงถูกคัดเลือกเพื่อทำหน้าที่เชิญชวนสู่ความรู้ดังกล่าว อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า

﴿ قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِيَ إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ ﴿ ٢٥ ﴾ ﴾
الأنبياء: ٢٥

“และเรามีได้ส่งเราะซูลคนใดก่อนหน้าเจ้า นอกจากเราได้วะฮีย์แก่เขาว่า แท้จริงไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่เที่ยงแท้ นอกจากข้า ดังนั้นพวกเจ้าจงเคารพภักดีต่อข้า”
(อัลอัมบิยาฮ์ 25)

อัลลอฮ์ได้ทรงยืนยันด้วยพระองค์เองถึงความเป็นเอกภาพของพระองค์ ทรงยืนยันการมีอยู่จริงของบรรดามลาอิกะฮ์ และบรรดาปราชญ์ผู้รู้ ดังพระองค์ทรงตรัสว่า

﴿ قَالَ تَعَالَى: ﴿ شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿ ١٨ ﴾ ﴾
อัล عمران: ١٨

“อัลลอฮ์ทรงยืนยันว่าแท้จริงไม่มีผู้ที่ควรได้รับการเคารพสักการะใดๆ นอกจากพระองค์เท่านั้น และมลาอิกะฮ์ และปวงผู้มีความรู้ในฐานะดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรม ก็ยืนยันด้วยว่า ไม่มีผู้ที่ควรได้รับการเคารพสักการะใดๆ นอกจากพระองค์ ผู้ทรงเดชานุภาพ ผู้ทรงปรีชาญาณ”
(อะลาอิมรอน 18)

เรื่องราวของวิชาเตาฮีดมีความสำคัญมาก จึงจำเป็นอย่างยิ่งต่อประชาชาติมุสลิมจะต้องศึกษาค้นคว้าใคร่ครวญ นำไปสั่งสอน ยึดมั่น และปฏิบัติตาม เพื่อสร้างพื้นฐานแห่งศาสนาทนุอย่างถูกต้องสมบูรณ์ และรับภาคผลแห่งความดีด้วยความปราบปลื้ม ปีติยินดี

คำนำผู้แปล

มวลการสรรเสริญเป็นสิทธิของอัลลอฮ์ พระผู้อภิบาลแห่งสากลโลก ขอความจำเริญและความสันติสุขจงประสพแด่ท่านนะบี บรรดาครอบครัวของท่าน บรรดาสาวกผู้ดำเนินรอยตามท่านด้วยความดีงาม トラバจนวันสิ้นโลก

การเชื่อหรือการหนีถือศาสนาใด ล้วนต้องทราบถึงจุดประสงค์และเป้าหมายที่แน่นอนชัดเจน มิฉะนั้นจะไม่สามารถบรรลุถึงความสำเร็จของงานนั้นได้ มุสลิม คือ ผู้มอบน้อม ยอมจำนนยังพระประสงค์แห่งอัลลอฮ์ ﷻ มิใช่เกิดมาเป็นมุสลิมก็เพียงพอแล้ว หลักการขั้นพื้นฐาน อะกีดะฮ์ เป็นสิ่งที่ต้องศึกษาค้นคว้าและนำไปปฏิบัติเพื่อบรรลุตามเป้าหมายที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงประสงค์

หนังสือเล่มนี้ได้อธิบายพื้นฐานหลักความศรัทธาซึ่ง ท่านอัลลามะฮ์ เซคมุฮัมมัด อัล อุซัยมีน ขออัลลอฮ์ ทรงเมตตาท่าน หนึ่งในบรรดาปราชญ์แห่งโลกอิสลามได้เขียนไว้ในสำนวนที่เรียบง่าย เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการไฝหาคำรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และจัดพิมพ์โดยกระทรวงกิจการศาสนาอิสลาม ศาสนสมบัติเผยแพร่และแนะนำแห่งราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะได้รับประโยชน์จากหนังสือเล่มนี้อย่างถูกต้อง ขอพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตอบแทนรางวัลที่ดีงามแก่บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย ขอพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ โปรดอภัยแก่ปวงผู้อ่อนแอต่อความผิดพลาดที่เกิดขึ้น แท้จริงพระองค์คือ ผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตา กรุณาปรานีเสมอ

อัลลอฮ์ ﷻ คือผู้ประทานความสำเร็จและผู้ทรงชี้หน้ทางที่เที่ยงตรง

วะบิลลา ฮิต เตอาฟีก วัล ฮิตายะฮ์

วัสลาม

เจ้าหน้าที่ฝ่ายศาสนา สถานทูตซาอุดีอาระเบีย ประจำประเทศไทย

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

ศาสนา อัล อิสลาม	1
หลักการ อัล อิสลาม	7
พื้นฐานอะกีดะฮ์	12
การศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ	14
การศรัทธาต่อมลาอิกะฮ์	20
การศรัทธาต่อคัมภีร์	35
การศรัทธาต่อบรรดาศาสนทูต(ผู้นำสาร)	38
การศรัทธาต่อวันอาคิเราะฮ์	49
การศรัทธาต่อกฎกำหนดสภาวะ	74

ศาสนา อัล อิสลาม

อัล อิสลาม วิธีแนวทางการดำเนินชีวิตที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷺ ทรงประทานแต่ท่านนะบีมุฮัมมัด ﷺ พระองค์ทรงให้อิสลามเป็นศาสนาสุดท้ายที่สมบูรณ์เพื่อปวงบ่าวของพระองค์ทรงให้ความโปรดปรานครบถ้วนแก่พวกเราและพึงพอใจ เลือกอิสลามเป็นศาสนาสำหรับพวกเราโดยไม่ทรงรับรองจากผู้ที่ได้ซึ่งศาสนาอื่น พระองค์ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ

بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٤٠﴾ الأحزاب: ٤٠

“มุฮัมมัดมิได้เป็นบิดาผู้ใดในหมู่บุรุษของพวกเจ้าแต่เป็นเราะซูลของอัลลอฮ์ และคนสุดท้ายแห่งบรรดานะบี และอัลลอฮ์นั้นทรงรอบรู้ทุกสิ่ง” (อัล อะหزاب 40)

قَالَ تَعَالَى: ﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا ۗ

المائدة: 3

“.....วันนี้ข้าได้ให้สมบูรณ์แก่พวกเจ้าแล้ว ซึ่งศาสนาของพวกเจ้าและข้าได้ให้ครบถ้วนแก่พวกเจ้าแล้ว ซึ่งความกรุณาเมตตาของข้า และข้าได้เลือกอิสลามให้เป็นศาสนาแก่พวกเจ้าแล้ว..” (อัลมาอิดะฮ์ 3)

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ﴾ (آل عمران: ١٩)

“แท้จริงศาสนา ณ อัลลอฮ์คืออิสลาม.....” (อาละ อิมรอน 19)

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِرِينَ﴾ (آل عمران: ٨٥)

“และผู้ใดแสวงหาศาสนาหนึ่งศาสนาใดอื่นไปจากศาสนาอิสลาม แล้ว ศาสนาหนึ่งจะไม่ถูกรับจากพระองค์เป็นอันขาด และในปรโลกเขาจะอยู่ในหมู่ผู้ขาดทุน” (อาละ อิมรอน 85)

อัลลอฮ์ ﷻ ทรงได้บัญญัติให้มวลมนุษยชาตินับถือศาสนาของพระองค์ ดังได้ทรงตรัสแก่ท่านเราะซูล ﷺ ว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ (الأعراف: ١٥٨)

“จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ว่า โอ้มนุษยทั้งหลาย แท้จริงฉันคือ เราะซูลของอัลลอฮ์มายังพวกท่านทั้งมวล ซึ่งพระองค์นั้นอำนาจแห่ง บรรดาชั้นฟ้าและแผ่นดินเป็นของพระองค์ ไม่มีผู้ใดควรได้รับการเคารพสักการะ นอกจากพระองค์เท่านั้น ผู้ทรงให้เป็นและทรงให้ตาย ดังนั้น พวกท่านจงศรัทธาต่ออัลลอฮ์และเราะซูลของพระองค์ ผู้เป็นนบีนบีที่เขียน อ่านไม่เป็น ซึ่งเขาศรัทธาต่ออัลลอฮ์และดำรัสทั้งหลายของพระองค์ และพวกเจ้าจงปฏิบัติตามเขาเถิด เพื่อว่าพวกเจ้าจะได้รับคำแนะนำ” (อัล อะอฺรอฟ 158)

ท่านอบูสุรเราะฮะ رضي الله عنه กล่าวไว้ในเศาะเฮียะฮ์ บุคอรีว่า ท่านเราะฮะซูล ﷺ ได้กล่าวว่า

((والذي نفس محمد بيده لا يسمع بي أحد من هذه الأمة يهودي ولا نصراني ، ثم يموت ولم يؤمن بالذي أرسلت به إلا كان من أصحاب النار))

“ฉันขอสาบานด้วยพระผู้ซึ่งชีวิตมุฮัมมัดอยู่ในพระหัตถ์ของพระองค์ ฉันไม่เคยได้ยินว่าผู้ใดในประชาชาตินี้ ไม่ว่าจะเป็ดยะฮูดี (ยิว) หรือหนัศรอหนิ (คริสต์) หลังจากสิ้นชีวิตโดยเขามิได้ศรัทธามันต่อสิ่งที่ถูกประทานมาแก่ฉัน นอกจากว่า เขาผู้นั้นเป็นชาวนรก”

การศรัทธาต่อท่านเราะฮะซูล ﷺ คือ การยอมรับเชื่อฟังและปฏิบัติตามในสิ่งที่ท่านได้ชี้แนะ มิใช่แค่การยอมรับเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ลู่ของท่านอบูฏอลิบ จึงยังมีได้ศรัทธาต่อท่านเราะฮะซูล ﷺ แม้ว่าจะยอมรับในสิ่งที่ท่านนำมาว่าเป็นศาสนานอกรีตก็ตาม

ศาสนาอิสลามมีคุณประโยชน์มากมายเหมือนกับศาสนาที่ถูกประทานลงมาก่อนหน้านั้นแต่จุดเด่นของอัลอิสลามคือ ความเหมาะสมสำหรับทุกกาลสมัยทุกสถานที่ และทุกประชาชาติ ดังที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสแก่ท่านเราะฮะซูล ﷺ ว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيِّمًا عَلَيْهِ

فَأَحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ ﴿٤٨﴾ المائدة: ٤٨

“และเราได้ประทานคัมภีร์ (อัล กุรอาน) ลงมาแก่เจ้า (มุฮัมมัด) ด้วยความจริง ในฐานะเป็นที่ยืนยันคัมภีร์เบื้องหน้ามัน และเป็นที่ควบคุมคัมภีร์ (เบื้องหน้า) นั้น ดังนั้นเจ้าจงตัดสินระหว่างพวกเขา ด้วยสิ่งที่อัลลอฮ์ ประทานลงมาเกิด.....” (อัล มาอิเดะฮ์ 48)

ความหมายที่ว่าอิสลามนั้นเหมาะสมที่สุดสำหรับ ทุกกาลเวลาสถานที่ และทุกประชาชาตินั้นคือ ผู้ใดได้ยึดมั่นจะไม่ขัดต่อผลประโยชน์ส่วนรวมของ ประชาชาตินั้นๆ อิสลามมีความที่ยงธรรม ยุติธรรมและถูกต้อง อิสลามจะไม่ ยอมจำนนหรืออ่อนข้อให้กับความมอญติธรรม

ศาสนาอิสลาม เป็นศาสนาที่ทรงธรรม ซึ่งพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรง ประกันสิทธิ และสัญญาว่าจะช่วยเหลือแก่ผู้ใดก็ตามที่ยึดถือและปฏิบัติตาม ศาสนบัญญัติ พระองค์จะทรงยกย่องผู้ศรัทธาเหนือกว่า และดีเด่นกว่าผู้ปฏิเสธ ศรัทธา

ดังพระองค์ทรงตรัสว่า

﴿ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ٩ ﴾

الصف: ٩

“พระองค์คือผู้ทรงส่งเราะซูลของพระองค์ด้วยการชี้หน้ทางและ ศาสนาแห่งสัจธรรมเพื่อพระองค์จะทรงให้ศาสนาอิสลามอยู่เหนือศาสนา ทั้งมวล แม้ว่าบรรดาผู้ตั้งภาคีจะเกลียดชังก็ตาม” (อัล ศอฟ 9)

﴿ قَالَ تَعَالَىٰ وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ

الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَىٰ لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا

يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ٥٥ ﴾

“อัลลอฮ์ ทรงสัญญาแก่บรรดาผู้ศรัทธาในหมู่พวกเจ้า และบรรดา ผู้กระทำความดีทั้งหลายว่า แน่نون พระองค์จะทรงให้พวกเขาเป็น ตัวแทนสืบช่วงในแผ่นดิน เสมือนดังที่พระองค์ ทรงให้แก่บรรดาชน ก่อนหน้าพวกเขา เป็นตัวแทนสืบช่วงมาก่อนแล้ว และพระองค์จะทรง

ทำให้ศาสนาของพวกเขาซึ่งพระองค์ทรงโปรดปราน เป็นที่มั่นคงเป็นเกียรติแก่พวกเขา และแน่นอนพระองค์จะทรงเปลี่ยนแปลงให้พวกเขาได้รับความปลอดภัย หลังจากความกลัวของพวกเขา โดยที่พวกเขาจะต้องเคารพภักดีข้า ไม่ตั้งภาคีอื่นใดต่อข้า และผู้ใดปฏิเสธศรัทธาหลังจากนั้น ชนเหล่านั้นพวกเขาคือ ผู้ฝ่าฝืน” (อันนุร 55)

ศาสนาอิสลาม ประกอบด้วยหลักการศรัทธา (อะกีดะฮ์) หลักกฎหมาย (ชะรีอะฮ์) ที่สมบูรณ์ ดังนี้

1. บทบัญญัติในเรื่องหลักเอกภาพ (เตาฮีด) ห้ามการตั้งภาคี (ชริก)
2. บทบัญญัติในเรื่องความสัจจะ ห้ามการพูดเท็จ พูดโกหก
3. บทบัญญัติในเรื่องความยุติธรรม ห้ามการคดโกง ฉ้อฉล
4. บทบัญญัติในเรื่องความซื่อสัตย์ ห้ามการบิดพลิ้ว
5. บทบัญญัติในเรื่องความซื่อสัตย์ต่อสัญญา ห้ามการทุจริตคดโกง
6. บทบัญญัติในเรื่องการทำความดีต่อบิดามารดา ห้ามการนรคุณ
7. บทบัญญัติในเรื่องความสัมพันธ์ทางเครือญาติ ห้ามการตัดญาติขาดมิตร
8. บทบัญญัติในเรื่องอหฺยาศัยไมตรีที่ดิงาม ห้ามกระทำความเลวทราม

สรุป ศาสนาอิสลาม บัญญัติไว้ในเรื่องคุณธรรมจรรยา มารยาที่ดิงาม และห้ามการกระทำสิ่งที่ต่ำช้าเลวทรามทั้งหลาย อิสลามใช้ให้กระทำและส่งเสริมให้ปฏิบัติความดิงามทุกประการ

พระองค์ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَايَ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ
وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴾ النحل: ٩٠

“แท้จริงอัลลอฮ์ทรงสั่งใช้ให้รักษาความยุติธรรมและทำดี และการบริจาคแก่ญาติใกล้ชิด และให้ละเว้นการทำลามก และการชั่วช้า และการอธรรม พระองค์ทรงตักเตือนพวกเจ้า เพื่อพวกเจ้าจักได้รำลึก”
(อัล นะห์ล 90)

หลักการอิสลาม

หลักการอิสลามตั้งอยู่บนรากฐานห้าประการ ซึ่งได้ถูกกล่าวถึงในรายงานโดยท่านอิบนุ อุมร์ رضي الله عنه ว่าท่านนะบี ﷺ ได้กล่าวว่า

((بني الإسلام على خمسة : على أن يوحد الله – وفي رواية على خمس - : شهادة أن لا إله إلا الله ، وأن محمدا عبده ورسوله ، وإقام الصلاة ، وإيتاء الزكاة ، وصيام رمضان ، والحج)) . فقال رجل : الحج وصيام رمضان ، قال : لا ، صيام رمضان ، والحج ، هكذا سمعته من رسول الله صلى الله عليه وسلم . [متفق عليه] واللفظ لمسلم .

อิสลามตั้งอยู่บนหลักห้าประการคือการทำความกัศดีต่ออัลลอฮ์ ﷻ องค์เดียว การปฏิญาณตนว่า “ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่สมควรแก่การเคารพกัศดี นอกจากอัลลอฮ์องค์เดียวและมุฮัมมัดคือบ่าวและเราะซูลของพระองค์ การดำรงไว้ซึ่งการละหมาด-การจ่ายชะกาต-การถือศีลอด เดือนรอมฎอน-การประกอบพิธีฮัจญ์ ณ นครมักกะฮ์” ชายคนหนึ่งได้กล่าวว่า “ไม่ใช่ การประกอบพิธีฮัจญ์และถือศีลอดรอมฎอน” ท่านกล่าวว่า “ไม่ใช่ ถือศีลอดและฮัจญ์” ฉะนั้นเคยได้ยินท่านเราะซูล ﷺ กล่าวเช่นนี้

มุตตะพะกุลลัย เป็นสำนวนของท่านอิมามมุสลิม

1. การปฏิญาณตนว่า “ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่สมควรแก่การเคารพกัศดี นอกจากอัลลอฮ์ ﷻ และมุฮัมมัดคือบ่าวและเราะซูลของอัลลอฮ์” คือการเชื่อมั่นศรัทธาอย่างแน่วแน่ คำปฏิญาณนี้เป็นหลักการหนึ่งที่เป็นพยานไว้ ดังนี้

ก. เนื่องจากท่านนะบี ﷺ เป็นผู้แจ้งข่าวเกี่ยวกับอัลลอฮ์ ﷻ ฉะนั้น การยืนยันถึงการเป็นพระเจ้า (อูบูตียะฮ์) และศาสน์แห่งอิสลามจึงเป็นส่วนประกอบที่สมบูรณ์ ของการปฏิญาณดังกล่าว

ข. คำปฏิญาณเป็นพื้นฐานความถูกต้องของกิจการงาน หากกิจการใด ไม่ถูกต้องจะไม่ถูกยอมรับ นอกจากต้องทำด้วยความบริสุทธิ์ใจเพื่ออัลลอฮ์ ﷻ และปฏิบัติตามท่านนะบี ﷺ เท่านั้น คำปฏิญาณนี้จะบรรลุผลได้ก็ด้วยความบริสุทธิ์ใจและการปฏิบัติตามท่านนะบี ﷺ นั้นจะทำให้การปฏิญาณตนที่ว่า มุฮัมมัดเป็นป่าวและเราะซูลของพระองค์เกิดความสัมฤทธิ์ผลอย่างแท้จริง

ภาคผลของคำปฏิญาณ ชะฮาดะฮ์ที่ยิ่งใหญ่ คือการปลดปล่อยตนจากการเป็นทาสของสรรพสิ่งที่ถูกสร้างทั้งหมด และไม่ปฏิบัติตามผู้อื่นนอกจากท่านเราะซูล ﷺ

2. การดำรงไว้ซึ่งการละหมาด คือการทำความภักดีต่อ อัลลอฮ์ ﷻ ด้วยกิริยาท่าทางในการละหมาดอย่างนอบน้อมและสมบูรณ์ในทุกช่วงเวลา

ภาคผลของการละหมาด คือการเปิดจิตใจให้เป็นที่ชื่นชม และละเว้นจากความชั่วร้ายและบาปต่างๆ

3. การบริจาคซะกาต คือการทำความภักดีต่ออัลลอฮ์ ﷻ ด้วยความอุตสาหะพยายามใช้จ่ายทรัพย์สินในส่วนของซะกาตสำหรับผู้ที่มีสิทธิ์รับซะกาต

ภาคผลคือ ชักฟอกจิตใจจาก ความตะหนี่ถี่เหนียว ความเห็นแก่ตัว และบริจาคให้กับ ความจำเป็นของอิสลามและบรรดามุสลิม

4. การถือศีลอดในเดือนรอมฎอน คือการทำความภักดีต่ออัลลอฮ์ ﷻ ด้วยการละเว้นจากการกิน การดื่มและข้อห้ามอื่นๆ ในช่วงเวลากลางวันของเดือนรอมฎอน

ภาคผลของการถือศีลอดคือ การฝึกจิตใจตนเองให้ละเว้นต่อสิ่งที่ชอบ และแสวงหาความพึงพอใจจากอัลลอฮ์ ﷻ

5. การประกอบพิธีฮัจญ์ ณ บัยตุลลอฮ์ คือ การทำความภักดี ต่ออัลลอฮ์ ﷻ ด้วยการมุ่งสู่มัสยิดอัลหะรอม ณ นครมักกะฮ์ เพื่อประกอบพิธีฮัจญ์

ภาคผลของฮัจญ์ คือ ความพยายามทางด้านทรัพย์สินและร่างกาย เพื่อความยำเกรง เชื้อฟังกอัลลอฮ์ ﷻ ด้วยเหตุนี้การประกอบพิธีฮัจญ์จึงถือเป็นการต่อสู้ในหนทางแห่งอัลลอฮ์ ﷻ คือ ญีฮาด อย่างหนึ่ง

ภาคผลที่กล่าวมาข้างต้นตั้งอยู่บนพื้นฐานหลักเช่นนี้ หลักการเหล่านี้ทำให้ประชาชาติอิสลามเป็นประชาชาติที่สมบูรณ์ สะอาดบริสุทธิ์ เคदारพและศรัทธาศาสนาแห่งสัจธรรมเพื่ออัลลอฮ์ ﷻ ปฏิบัติตนต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยความยุติธรรมและสัตย์จริง เพราะนอกเหนือจากหลักการชะรีอะฮ์ ถูกต้องด้วยหลักการพื้นฐาน สภาพความเป็นอยู่ของประชาชาติมุสลิม และขึ้นอยู่กับความถูกต้องในการปฏิบัติศาสนกิจ หากผู้ใดประสงค์ความชัดเจน (อิสติบานะฮ์) ให้อ่านพระดำรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า

قَالَ صَلَّى ﷺ: وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىءِ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١١﴾ أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىءِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيِّنَاتٍ وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿١٧﴾ وَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىءِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا ضُحًى وَهُمْ يُلْعَبُونَ ﴿١٨﴾ أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يُأْمِنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١١﴾ ﴿ الأعراف: ٩٦ - ٩٩

“และหากว่าชาวเมืองนั้นได้ศรัทธากันและมีความยำเกรงแล้วไซร้แน่นอน เราจะเปิดสำหรับพวกเขาแล้ว ซึ่งความจำเริญจากฟากฟ้าและแผ่นดิน แต่ทว่าพวกเขาปฏิเสธ (ต่อนะบีทั้งหลาย) ดังนั้นเราจึงได้ลงโทษ

พวกเขาเนื่องด้วย (ความชั่ว) สิ่งที่พวกเขาได้ชวนชวayıไว้ แล้วชาวเมืองนั้นจะปลอดภัยกระนั้นหรือ ในการที่การลงโทษของเราจะมายังพวกเขาในเวลากลางคืน ขณะที่พวกเขาหลับอยู่ (หรืออยู่ในความมึนงง) และชาวเมืองนั้นจะปลอดภัยกระนั้นหรือ ในการที่การลงโทษของเราจะมายังพวกเขาในเวลาสาย ขณะที่พวกเขากำลังเล่นสนุกสนาน(หลงระเริง)อยู่ แล้วพวกเขาจะปลอดภัยจากแผนการของอัลลอฮ์ กระนั้นหรือ แต่ไม่มีผู้ใดมั่นใจว่าจะปลอดภัยจากแผนการของอัลลอฮ์ นอกจากกลุ่มชนที่ขาดทุนเท่านั้น(เพราะการงานที่ชั่วของตนเท่านั้นพวกเขาจึงคิดเช่นนั้น)”
(อัล อะอรอฟ 96-99)

เจ้าจงพิจารณาดูหน้าประวัติศาสตร์ผู้มาก่อนหน้าเจ้า แท้จริงนั่นคืออุทาหรณ์แก่บรรดาผู้ใคร่ครวญ ผู้ใช้สติปัญญาทั้งหลาย แต่มิได้รำลึกนอกจากว่าหัวใจของพวกเขาไม่มานั่งอยู่ อัลลอฮ์ ﷻ ทรงเป็นผู้ช่วยเหลือที่แท้จริงจากมารร้ายชั่วฏอนทั้งหลาย

พื้นฐานอะกีดะฮ์

ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นเกี่ยวกับ อะกีดะฮ์ และ ชะรีอะฮ์ ได้ชี้ให้เห็นถึงหลักการบางส่วนของชะรีอะฮ์ ซึ่งถือว่าเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับหลักการเชื่อมั่นในอิสลาม อะกีดะฮ์ นั่นคือ การศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ บรรดามลาอิกะฮ์ บรรดาคัมภีร์ บรรดาศาสนทูต วันสิ้นโลก (กียามะฮ์) ศรัทธาต่อกฎกำหนดสภาวะทั้งดีและชั่ว ดังมีหลักฐานยืนยันแน่นแฟ้นให้ทราบในอัลกุรอานและซุนนะฮ์

อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงตรัสไว้ว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿لَيْسَ الْإِنْرَانُ أَنْ تُؤَلُّوا وُجُوهُكُمْ قِيلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْإِنْرَانَ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّنَ ﴿١٧٧﴾ البقرة: ١٧٧

“หาใช่คุณธรรมไม่ การที่พวกเจ้าผินหน้าของพวกเจ้าไปทางทิศตะวันออกและทิศตะวันตก (ในเวลาละหมาด) แต่ทว่าคุณธรรมนั้นคือผู้ที่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ และวันปรโลก และศรัทธาต่อมลาอิกะฮ์ ต่อบรรดาคัมภีร์ และบรรดานะบีทั้งหลาย....” (อัล บะเกาะเราะฮ์ 177)

ทรงตรัสเกี่ยวกับกฎกำหนดสภาวะไว้ว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّا كُلُّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدْرٍ ﴿٤٩﴾ وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصْرِ ﴿٥٠﴾

القمر: ٤٩ - ٥٠

“แท้จริงทุก ๆ สิ่งนั้น เราได้สร้างมันตามสัดส่วน และกิจการของ
เรา (ในการสร้าง) นั้นเพียง(บัญชา)ครั้งเดียว คล้ายกับชั่วพริบตาเดียว”
(อัล เกาะมัร 49-50)

ตามรายงานในฮะดีษ ของท่านเราะซูล ﷺ ได้กล่าวตอบท่านญิบรีล
เมื่อถูกถามเกี่ยวกับการศรัทธาว่า

((الإيمان أن تؤمن بالله ، وملائكته ، وكتبه ، ورسله ، واليوم الآخر ، وتؤمن
بالقدر خيره وشره)) . [رواه مسلم]

“การศรัทธาคือการเชื่อศรัทธามั่นต่ออัลลอฮ์ต่อบรรดาละอิกะฮ์
ของพระองค์ ต่อบรรดาคัมภีร์ของพระองค์ ต่อบรรดาเราะซูลของพระองค์
ต่อวันสิ้นโลก (วันกิยามะฮ์) และศรัทธามั่นต่อกฎกำหนดสภาวะทั้งดี
และชั่ว”
(รายงานโดยท่านอิมามมุสลิม)

การศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ

การศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ประกอบด้วยหลัก 4 ประการ

ประการแรก

การศรัทธามั่นในการมีอยู่ของอัลลอฮ์ ﷻ และบรรดาสิ่งที่ทำให้เชื่อมั่นถึงการมีอยู่ คือ ธรรมชาติ ความคิด กฎหมายชะรีอะฮ์ (บัญญัติศาสนา) และความรู้สึกหรือประสาทสัมผัสทั้งห้า

1. ธรรมชาติที่บ่งบอกถึงการมีอยู่ของพระองค์ คือ สรรพสิ่งที่ถูกสร้างทั้งหลายได้ถูกกำหนดให้ศรัทธาต่อพระผู้สร้าง โดยปราศจากการนึกคิด หรือเรียนรู้มาก่อน และจะไม่ป่วยเป็ยงออกจากธรรมชาติดังกล่าว นอกจากจะมีผู้รบเร้าจิตใจให้ออกห่าง ดังท่านนะบี ﷺ ได้กล่าวว่า

((ما من مولود يولد على الفطرة ، فأبواه يهودانه أو ينصرانه أو يمجسانه))
[رواه البخاري]

“เด็กทุกคนย่อมเกิดมาบนธรรมชาติ(ที่บริสุทธิ์)แล้วบิดามารดาของเขาได้ทำให้เขาเป็นยิว หรือ คริสต์หรือผู้บูชาไฟ”

(รายงานโดยท่านอิมามบุคอรี)

2. ความคิด ที่บ่งบอกถึงการมีอยู่ของอัลลอฮ์ ﷻ เพราะสรรพสิ่งที่ถูกสร้างทั้งหลายจะกำเนิดเกิดขึ้นไม่ได้โดยปราศจากผู้สร้างเพราะฉะนั้นสรรพสิ่งที่

จะเกิดขึ้นด้วยตัวของมันเองโดยบังเอิญไม่ได้ นอกจากต้องมีผู้สร้าง และก่อนการมีอยู่คือการไม่มีอยู่ ดังนั้นจะมีอยู่ได้อย่างไร? ทุกสิ่งที่เกิดขึ้นย่อมมีผู้ทำให้เกิด การมีอยู่ของระบบจักรวาลที่ถูกประดิษฐ์ขึ้นรวมกันอย่างเป็นระบบระเบียบ มีความสัมพันธ์กันอย่างเหนียวแน่น ระหว่างเหตุและผลของการมีอยู่และผู้สร้าง กล่าวไม่ได้เลยว่ามันเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ การมีอยู่เองตามธรรมชาติจะมีอยู่อย่างเป็นระบบเช่นนี้ได้อย่างไร? เมื่อสิ่งถูกสร้างไม่สามารถเกิดขึ้นได้ด้วยตัวของมันเอง และไม่สามารถเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติได้ ฉะนั้นเป็นที่แน่ชัดว่าสิ่งเหล่านี้จะต้องมีผู้สร้าง ผู้กำหนดมันขึ้นมาอย่างแน่นอน นั่นคือ พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ผู้อภิบาลแห่งสากลจักรวาล

อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงกล่าวถึงหลักฐานทางปัญญา ข้อพิสูจน์ที่เด็ดขาดในซูเราะห์อัฏ-ฏูร์ ดังพระองค์ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمْ الْخَلْقُونَ﴾ الطور: ٣٥

“หรือว่าพวกเขาถูกบังเกิดมาโดยไม่มีผู้ให้บังเกิด หรือว่าพวกเขาเป็นผู้ให้บังเกิดตัวเอง” (อัฏ-ฏูร์ 35)

นั่นหมายถึง พวกเขาจะเกิดขึ้นมาเองโดยปราศจากผู้บังเกิดไม่ได้ และจะให้กำเนิดตัวของพวกเขาเองก็ไม่ได้ ดังนั้นเป็นที่แน่ชัดแล้วว่าพระองค์คือ ผู้สร้างที่แท้จริง ด้วยเหตุนี้เมื่อท่านญบิล บิน มัฏอิม ได้ยื่นท่านเราะซูลอ่านซูเราะห์อัฏ-ฏูร์ ถึงโองการนี้

قَالَ تَعَالَى: ﴿أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمْ الْخَلْقُونَ﴾ ﴿٣٥﴾ أَمْ خَلِقُوا الْأَسْمَانَ وَالْأَرْضَ كُلَّ

وَالْأَرْضَ كُلَّ لَا يُوقِنُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنٌ رِيبِكِ أَمْ هُمْ الْمُضْطَرُونَ﴾ الطور: ٣٥ - ٣٧

“หรือว่าพวกเขาถูกบังเกิดมาโดยไม่มีผู้ให้บังเกิด หรือว่าพวกเขาเป็นผู้บังเกิดตัวเอง หรือว่าพวกเขาเป็นผู้สร้างชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินนี้ เปล่าเลย เพราะพวกเขาไม่เชื่อมั่นต่างหาก หรือว่าพวกเขามีขุมทรัพย์แห่งพระเจ้าของเจ้า หรือว่าพวกเขาเป็นผู้มีอำนาจจัดการ”
(อัญญูร์ 35-37)

ซึ่งในขณะนั้นท่านญบิร ยังเป็นผู้ปฏิเสธ ผู้เคาะรพฆูซารูบั้นอยู่ ท่านได้กล่าวว่

((كاد قلبي أن يطير ، وذلك أول ما وفر الإيمان في قلبي)) رواه البخاري .

“หัวใจของฉันเกือบจะโฉบบิน และนั่นเป็นครั้งแรกที่การศรัทธาได้เกิดขึ้นอย่างแน่นหนาในหัวใจฉัน” รายงานโดยท่านอิมามบุคอรี

ขอยกตัวอย่างเพื่อความชัดเจนดังนี้ ถ้าหากมีชายคนหนึ่งเล่าให้ท่านทราบถึงคุณหาสน์อันสูงใหญ่ งดงามตระการตาล้อมรอบไปด้วยสวนหมาก รากไม้ มีลำธารน้ำไหลผ่านเต็มไปด้วยเตี้ยงนอน ประดับประดาด้วยเครื่องประดับ เครื่องอำนวยความสะดวกอย่างสมบูรณ์แบบ แล้วเขากล่าวว่าคุณหาสน์หลังนี้ และทุกสิ่งที่มีอยู่ในนั้นเกิดขึ้นมาเองหรือเป็นมาโดยบังเอิญ แน่แท้ท่านจะต้องปฏิเสธโดยทันทีว่า คำพูดของเขาโกหก แล้วจะใช้ได้หรือหากจักรวาลอันกว้างใหญ่ไพศาล ฟากฟ้าและแผ่นดิน ความงดงามของดวงดาว นานาชนิด ระบบสร้างสรรคอันวิจิตร เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติโดยบังเอิญปราศจากผู้สร้าง?

3. หลักฐานจากซารีอะฮ์บัญญัติที่แสดงถึงการมีอยู่ของอัลลอฮ์ บรรดาคัมภีร์ที่ถูกประทานมาทุกเล่มได้กล่าวไว้ และบทบัญญัติที่ประกอบด้วยผลประโยชน์ของปวงมนุษย์ เป็นเครื่องบ่งบอกว่ามาจากพระผู้อภิบาล ผู้ทรงปรีชาญาณ ผู้ทรงรอบรู้ต่อคุณประโยชน์ของบรรดาสิ่งถูกสร้างของพระองค์

และสิ่งบอกเล่าที่ได้ถูกประทานมาในคัมภีร์นั้น เป็นประจักษ์พยานหลักฐานต่อความจริงซึ่งสามารถพิสูจน์ได้ ว่ามาจากผู้เป็นเจ้า ผู้อภิบาล ผู้ทรงอำนาจอย่างยิ่งต่อการสร้างที่ดีเลิศ

4. หลักฐานด้านความรู้สึกล้มผัส

แบ่งออกเป็นสองประการ

4.1 เราได้ทราบ ได้ยิน ได้เห็นจากการตอบสนองของอัลลอฮ์ ﷻ แก่ผู้ร้องขอความช่วยเหลือ ผู้เศร้าโศกเสียใจ และหลักฐานเด็ดขาดของการมีอยู่ของอัลลอฮ์ ﷻ ดังพระดำรัสที่ว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَنُوحًا إِذْ نَادَىٰ مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ، فَجَعَلْنَاهُ وَآهْلَهُ مِن
الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾ الأنبياء: ٧٦

“และจงรำลึกถึงเรื่องราวของนูห์เมื่อเขาได้ร้องเรียน (ต่ออัลลอฮ์) ก่อนหน้านั้น แล้วเราได้ตอบรับการร้องเรียกแก่เขาและเราได้ช่วยให้เขาและพรรคพวกของเขา รอดพ้นจากความทุกข์ระทมอันใหญ่หลวง”
(อัล อัมบิยาฮ์ 76)

قَالَ تَعَالَى: ﴿أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٤﴾ الأعراف: ٥٤

“จงรำลึก ขณะที่พวกเจ้าขอความช่วยเหลือยามคับขันต่อพระผู้อภิบาลของพวกเจ้า แล้วพระองค์ได้ทรงตอบสนองแก่พวกเจ้า....”
(อัล อะรอฟ 54)

จากรายงานในเศาะเฮียะฮฺบุกอรีโดยท่านอนัส บินมาลิก กล่าวว่า ท่านนบี ﷺ ได้กล่าวว่า

” إن أعرابيا دخل يوم الجمعة والنبي صلى الله عليه و سلم يخطب – فقال يا رسول الله – هلك المال ، و جاع العيال ، فادع الله لنا ، فرفع يديه و دعا فثار السحاب أمثال الجبال فلم ينزل عن منبره حتى رأيت المطر يتحادر على لحيته ، و في الجمعة الثانية قام الأعرابي أو غيره فقال يا رسول الله – تهدم البناء ، و غرق المال ، فادع الله لنا ، فرفع يديه . “

“ได้มีชาวอาหรับชนบทคนหนึ่งเข้ามาในมัสยิด ขณะที่ท่านนะบี ﷺ กำลังคุตบะฮ์อยู่ เขาได้กล่าวแก่ท่านว่า โอ้ท่านรซูลุลลอฮ์ เงินทองสูญสิ้น ลูกหลานหิวกระหาย จงขอต่ออัลลอฮ์ ﷻ ให้แก่เราด้วยเถอะ ท่านจึงได้ยกมือขึ้นขอ ท่านใดนั่นก่อนเมฆได้ครึ้มตัวลงปกคลุมทั่วภูมิภาค ท่านนะบี ﷺ ยังไม่ทันลงจากมิมบรฺ์ ฉันก็เห็นฝนเทลงมาบนเศราของท่าน และในวันศุกร์ถัดมา ได้มีชายชนบทหรือคนอื่นจากเขาได้กล่าวว่า โอ้ท่านรซูลุลลอฮ์ ดีกรรมบ้านช่องพังทลายทรัพย์สินจมสิ้น ท่านจงขอต่ออัลลอฮ์ ﷻ ให้แก่พวกเราด้วยเถอะ ท่านจึงได้ยกมือขึ้นและกล่าวว่า”

وقال : ((اللهم حوالينا و لا علينا ، فما يشير إلى ناحية إلا انفجرت)) .

“โอ้อัลลอฮ์ ﷻ โปรดทรงให้ผ่านพ้นไปจากเรา และโปรดอย่าให้ตกบนเรา ท่านนะบี ﷺ มิทันจะชี้ไปยังด้านหนึ่ง เมฆฝนได้กระจัดกระจายหมดไป”

คำตอบสนองของบรรดาผู้วิงวอนขอ ยังคงเป็นสิ่งที่ประจักษ์ชัดเห็น ตราบจนกระทั่งปัจจุบันนี้ สำหรับผู้ขอที่ฟังจากอัลลอฮ์ ﷻ ด้วยความสัตย์จริง

4.2 สัญญาณต่างๆของบรรดาศาสดาผู้นำสารทั้งหลายที่เรียกว่า มูรฺอูญฺชาต ปาฏิหาริย์ซึ่งผู้คนได้ยินได้เห็น เป็นพยานหลักฐานเด็ดขาดว่าต้องมีผู้กำหนดให้มีขึ้น เนื่องจากสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องที่เกินความสามารถของมนุษย์ ทั้งนี้พระองค์ทรงบันดาลให้เกิดขึ้น เพื่อสนับสนุนและช่วยเหลือแก่บรรดา ศาสนทูตของพระองค์ หนึ่งในสัญญาณต่างๆ ของท่านนะบีมุซา (โมเสส) ﷺ ขอความสันติสุขจงมีแด่ท่าน ขณะเมื่อ พระองค์ทรงสั่งใช้ให้ท่านฟาดทะเล

ด้วยไม้เท้า เมื่อท่านได้ฟาดลงไป ทันใดนั้นน้ำก็แห้งเหือดลง แยกออกเป็น
สิบสองทางและน้ำทั้งสองข้างเปรียบเสมือนภูเขาเหมือนภูเขาม้าอัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿ فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ
فَرَقٍ كَأَطْوَردِ الْعَظِيمِ ﴿١٦٣﴾ الشعراء: ٦٣

“ดังนั้น เราจึงได้วะฮีย์แก่โมเสสว่า จงฟาดทะเลด้วยไม้เท้าของเจ้า
ทันใดนั้นมันก็แยกออก แล้วแต่ละข้างเป็นเช่นภูเขาใหญ่”

(อิซ ซุอรอ 63)

สัญญาณของท่านนะบีอิซา عليه السلام (เยซูคริสต) ขอความสันติสุขจงมีแต่
ท่านซึ่งท่านได้ชุบชีวิตให้คนตายฟื้นคืนชีพ ออกจากที่ฝังศพด้วยพระประสงค์
และอนุมัติของอัลลอฮ์ ﷻ ดังที่พระองค์ทรงตรัสเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَأَخِي الْمَوْئِدِ يَأْذِنُ اللَّهُ ﴿٤٩﴾ آل عمران: ٤٩

“..และฉันจะให้ผู้ที่ตายแล้ว มีชีวิตขึ้น ด้วยอนุมัติของอัลลอฮ์”

(อาละ อิมรอน 49)

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَإِذْ نُفِخُ فِي الصُّورِ يَأْذِنُ ﴿١١٠﴾ المائدة: ١١٠

“.....และขณะที่เจ้าทำให้บรรดาคนตาย (ฟื้น) ออกมาด้วยอนุมัติ
ของข้า.....”

(อัล มาอิดะฮ 110)

สัญญาณที่เกิดขึ้นแก่ท่านนะบีมุฮัมมัด ﷺ เมื่อชาวกุเรซขอให้ท่าน
แสดงสัญญาณ ท่านจึงได้ขึ้นไปยังดวงจันทร์ทันใดนั้นมันได้แยกออกเป็นสองส่วน
ให้พวกเขาได้เห็น ดังอัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿أَفْتَرَبْتِ السَّاعَةَ وَأَنْشَقَّ الْقَمَرَ ۗ﴾ (١) وَإِنْ يَرَوْا آيَةً يُعْرِضُوا وَيَقُولُوا
سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ ﴿٢﴾ القمر: ١ - ٢

“วันกียามะฮ์ได้ใกล้เข้ามาแล้ว และดวงจันทร์ได้แยกออก และหากพวกเขาเห็นสัญญาณ (ปาฏิหาริย์) พวกเขา ก็ผินหลังให้และกล่าวว่านี่คือมายากลที่มีมาก่อนแล้ว” (อัล กอมร์ 1-2)

จากสัญญาณต่าง ๆ ที่สัมผัสได้ ที่พระองค์ทรงแสดงให้เห็นถึงการสนับสนุนช่วยเหลือแก่บรรดาเราะซูลของพระองค์ ได้เป็นที่ประจักษ์ชัดอย่างเด็ดขาดถึงการมีอยู่ของพระองค์

ประการที่สอง

การศรัทธาต่อการเป็นผู้อภิบาลของอัลลอฮ์ ﷻ (อรรฆู บียะฮ์) คือพระองค์เป็นพระผู้ทรงอภิบาล ไม่มีหุนส่วนใดๆ ปราศจากผู้ช่วยเหลือ ไม่มีเจ้าผู้ครอบครองอื่นใดนอกจากพระองค์ ไม่มีกิจการใดๆ นอกจากเป็นของพระองค์ ดังพระดำรัสที่ว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ۗ﴾ (٥٤) الأعراف: ٥٤

“....พึงรู้เถิดว่าการสร้างและกิจการทั้งหลายนั้น เป็นสิทธิของพระองค์เท่านั้น มหาบริสุทธิ์ อัลลอฮ์ ผู้เป็นพระเจ้าแห่งสากลโลก” (อัล อะรอฟ 54)

قَالَ تَعَالَى: ﴿ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ ۗ﴾ (١٣) فاطر: ١٣

“นั่นคือ อัลลอฮ์ พระเจ้าของพวกเจ้า อำนาจการปกครองทั้งหมด เป็นสิทธิ์ของพระองค์ และสิ่งที่พวกเจ้าวิงวอนขออื่นจากพระองค์นั้น พวกมันมิได้ครอบครองสิ่งใด แม้แต่เยื่อบางหุ้มเมล็ดอินทผลัม”

(ฟาฏีร 13)

เป็นที่ทราบแน่ชัดว่าในบรรดาสิ่งถูกสร้างต่างๆ ผู้ใดปฏิบัติต่อการเป็นเจ้าของอัลลอฮ์ ﷻ เขาคือผู้ที่ยังจงหอง ผู้กลับกลอกไม่มีความแน่นอนในคำพูด เช่นเดียวกับฟิรอวาน์ขณะที่เขากล่าวแก่ไพร่พลของเขา

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَحَسْرَ فَتَادَى ﴿٣٣﴾ قَالَ أَنَا رَبُّكُمْ الْأَعْلَى ﴿٣٤﴾﴾ النازعات: ٢٣ - ٢٤

“แล้วเขาได้เรียกชุมนุม แล้วประกาศออกไป แล้วกล่าวว่า ฉันคือพระเจ้าสูงสุดของพวกท่าน”

(อัลนาซียาต 23-24)

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرِي ﴿٣٨﴾﴾ القصص: ٣٨

“และฟิรอวาน์กล่าวว่า โอ้ ปวงบริวารเอ๋ย ฉันไม่เคยรู้จักพระเจ้าอื่นใดของพวกท่านนอกจากฉัน....”

(อัล กอศ็อด 38)

แต่นั้นไม่เกี่ยวข้องกับอะกีดะฮ์ พระองค์ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَجَاهِدُوا بِهَا وَأَسْتَقِنْتَهَا أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤﴾﴾ النمل: ١٤

“และพวกเขาได้ปฏิเสธมันอย่างอยุติธรรม และเย่อหยิ่งทั้ง ๆ ที่จิตใจของพวกเขາเชื่อมัน ดังนั้นจงดูเถิดว่า บั้นปลายของบรรดาผู้บ่อนทำลายนั้นจะเป็นเช่นไร”

(อัลนัมล 14)

ท่านนะบีมุสอาลัย อิสสลาม ได้กล่าวแก่ฟิรอวาน์ ดังที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงตรัสไว้ว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَمَا أَنْزَلَ هَؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بِصَآئِرٍ وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ
بِنَفْعَرَوْتٍ مَثْبُورًا ﴿١٠٢﴾ الإسراء: ١٠٢

“เขากล่าวว่า โดยแน่นอนท่าน (ฟิรอาน) ย่อมรู้ดีว่าไม่มีผู้ใด
ประทานสิ่งเหล่านี้ นอกจากพระเจ้าแห่งชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน
เพื่อเป็นพยาน และแท้จริงฉันคิดว่าแน่นอนท่าน โอ้ ฟิรอานเอ๋ย เป็น
ผู้หายหน้าแล้ว” (อัล อิสรอ 102)

ด้วยเหตุนี้บรรดาผู้ปฏิเสธ ผู้บูชารูปปั้น ได้ยืนยันถึงการเป็นพระผู้ทรง
อภิบาลบริหารของอัลลอฮ์ ﷻ แต่ทว่าพวกเขาได้ตั้งภาคีให้แก่พระองค์ในการ
เป็นพระผู้เป็นเจ้าของเจ้า ดังอัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿قُلْ لِمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْمُرُونَ ﴿٨٤﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ ﴿٨٥﴾ قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿٨٦﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ
أَفَلَا نُنْقِصُ ﴿٨٧﴾ قُلْ مِنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ
تَعْمُرُونَ ﴿٨٨﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنَّى تُسْحَرُونَ ﴿٨٩﴾

المؤمنون: ٨٤ - ٨٩

“จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) แผ่นดินนี้และผู้ที่อยู่ในนั้นเป็นของใคร
หากพวกท่านรู้ พวกเขาจะกล่าวว่า มันเป็นของอัลลอฮฺ จงกล่าวเถิด
(มุฮัมมัด) ถ้าเช่นนั้นพวกท่านจะไม่พิจารณาใคร่ครวญหรือ จงกล่าวเถิด
(มุฮัมมัด) ใครเป็นเจ้าของชั้นฟ้าทั้งเจ็ด และเป็นผู้สร้างบัลลังก์อันยิ่งใหญ่
พวกเขาจะกล่าวว่ามันเป็นของอัลลอฮฺ จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ถ้าเช่นนั้น
พวกท่านจะไม่ยำเกรง (การลงโทษของ) พระองค์หรือ จงกล่าวเถิด
(มุฮัมมัด) อำนาจอันกว้างใหญ่ไพศาลของทุกสิ่งทุกอย่างนี้อยู่ในพระหัตถ์
ของผู้ใด และพระองค์เป็นผู้ทรงปกป้องคุ้มครองและจะไม่มีใครปกป้อง
คุ้มครองพระองค์ หากพวกท่านรู้ พวกเขาจะกล่าวว่า มันเป็นของอัลลอฮฺ
จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ดังนั้นพวกท่านถูกหลอกลวงได้อย่างไร”

(อัล มุมีนูน 84-89)

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مَن خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ۝٩﴾

الزخرف: ٩

“และหากเจ้าถามพวกเขา ใครเล่าเป็นผู้สร้างชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินนี้ แน่หนอนพวกเขาจะกล่าวว่า พระผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงรอบรู้ ทรงสร้างมันเหล่านั้น” (อัล ซุครุฟ 9)

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مَن خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ ۝٨٧﴾

الزخرف: ٨٧

“และถ้าเจ้าถามพวกเขาว่า ใครเป็นผู้สร้างพวกเขา แน่หนอนพวกเขาจะกล่าวว่าอัลลอฮ์ แล้วทำไมเล่าพวกเขาจึงหันเหออกไปทางอื่น” (อัล ซุครุฟ 87)

อัลลอฮ์ ทรงบัญชาอย่างสมบูรณ์ในเรื่องของจักรวาลและบทบัญญัติชะรีอะฮ์ โดยพระองค์เป็นผู้บริหารกิจการในสากลจักรวาล เป็นผู้ชี้ขาดในกิจการทั้งปวงตามพระประสงค์ และพระปรีชาญาณแห่งพระองค์ พระองค์คือผู้ทรงตัดสิน ผู้ทรงกำหนดกฎหมายอันเกี่ยวกับการอียาตะฮ์ (การทำความเคารพภักดี) อะห์กาม (กฎบทบัญญัติ) และ มุอามะลาต (บทที่ว่าด้วยการเชื่อมสัมพันธ์) ฉะนั้นผู้ใดยึดถือเอาบทบัญญัติหรือผู้ตัดสินชี้ขาดอื่นจากอัลลอฮ์ ﷻ ในเรื่องดังกล่าวถือว่าเขาได้ตั้งภาคี การศรัทธาของเขาจะไม่บรรลุถึงเป้าหมายได้

ประการที่สาม

การศรัทธาต่อความเป็นพระเจ้า นั่นคือพระองค์เท่านั้นเป็นเจ้าที่แท้จริง ไม่มีภาคี ्हันส่วนใดๆ สำหรับพระองค์

คำว่า อิลลาฮ์ หมายถึงผู้ที่ถูกยกย่องนับถือ ผู้ที่ถูกเคารพบูชา

อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสไว้ว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَاللَّهُ كَرِهُهُ وَأَنَّهُ وَحْدًا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ۝١١٦﴾

البقرة: ١٦٣

“และผู้ใดที่ควรเคารพสักการะของพวกเขาเจ้านั้น มีเพียงองค์เดียว ไม่มีผู้ควรแก่การเคารพสักการะใด ๆ นอกจากพระองค์ ผู้ทรงกรุณาปรานี ผู้ทรงเมตตาเสมอ” (อัลบะเกาะเราะฮ์ 163)

قَالَ تَعَالَى: ﴿شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾﴾ آل عمران: ١٨

“อัลลอฮ์ทรงยืนยันว่า แท้จริงไม่มีผู้ใดควรได้รับการเคารพสักการะใด ๆ นอกจากพระองค์เท่านั้น และมลาอิกะฮ์ และผู้มีความรู้ในสถานะดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรมนั้น ก็ยืนยันด้วยว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรได้รับการเคารพสักการะใด ๆ นอกจากพระองค์ ผู้ทรงเดชานุภาพ ผู้ทรงปรีชาญาณเท่านั้น” (อาละ อิมรอน 18)

ทุกสรรพสิ่งที่ถูกยึดถือบูชาอื่นจากอัลลอฮ์ ﷻ นั้นถือเป็นเท็จ โมฆะ ดังอัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿١٣﴾﴾ الحج: ٦٢

“เช่นนั้นแหละ เพราะว่าอัลลอฮ์ คือผู้ทรงสัจจะ และแท้จริงสิ่งที่พวกเขาวิงวอนขออื่นจากพระองค์นั้นมันเป็นเท็จ และแท้จริงอัลลอฮ์ เป็นผู้ทรงสูงส่ง ผู้ทรงยิ่งใหญ่” (อัล ฮัจญ์ 62)

ที่เรียกกันว่า “เจ้า” นั้นมิได้ถูกเคารพเพียง “พระผู้เป็นเจ้า” ที่แท้จริง ดังพระองค์ทรงตรัสเกี่ยวกับ ลาด อุซซา และ มะนาต ว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِن سُلْطَانٍ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ رَبِّهِمْ الْهُدَىٰ ﴿٢٣﴾﴾ النجم: ٢٣

“(เจรีด) เหล่านี้มิใช่อื่นใด นอกจากเป็นชื่อที่พวกเจ้าและบรรพบุรุษของพวกเจ้าตั้งมันขึ้นมาเอง อัลลอฮ์ มิได้ทรงประทานหลักฐานอันใดลงมาเกี่ยวกับเรื่องนั้นเลย พวกเขามิได้ปฏิบัติตามสิ่งใด นอกจากการคาดคะเน และสิ่งที่อาวรณ์ปรารถนา และโดยแน่นอน แนวทางที่ถูกต้อง (อิดายะฮ์) จากพระเจ้าของพวกเขาได้มีมายังพวกเขาแล้ว”
(อัล นัจม์ 23)

ทรงตรัสเกี่ยวกับนะบีฮูด ﷺ เมื่อท่านกล่าวกับชนของท่านว่า
قَالَ تَعَالَى ﷻ أَتَجِدُ لُنُوتِي فِي سَمَائِهِ سَمِيئُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مَا نَزَّلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ ﴿٧١﴾ الأعراف: ٧١

“...พวกท่านจะได้เถียงฉันในบรรดาชื่อ ที่พวกท่านและบรรพบุรุษของพวกท่านได้ตั้งมันขึ้นมาเอง โดยที่อัลลอฮ์มิได้ทรงประทานหลักฐานใด ๆ มาสำหรับเหล่านั้น กระนั้นหรือ.....”
(อัล อะฮ์รอฟ 71)

อัลลอฮ์ ﷻ ทรงได้ตรัสเกี่ยวกับท่านนะบีฮูด ﷺ ว่าท่านได้กล่าวกับบรรดานักโทษว่า

قَالَ تَعَالَى ﷻ يَصْخَبُ السَّجِنَءَ أَزْيَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمِ اللَّهُ الْوَّاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٣٩﴾ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءُ سَمِيئُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ ﴿٤٠﴾ يوسف: ٣٩ - ٤٠

“โอ้ เพื่อนร่วมคุกทั้งสองของฉันเอ๋ย พระเจ้าหลายองค์ดีกว่า หรือว่าอัลลอฮ์ ผู้ทรงเอกะ ผู้ทรงอำนาจ สิ่งที่พวกท่านเคารพภักดีอื่นจากพระองค์ มิใช่อื่นใดนอกจากบรรดาชื่อที่พวกท่าน และบรรพบุรุษของพวกท่านใช้เรียกมัน อัลลอฮ์ มิได้ทรงประทานหลักฐานใดในเรื่องนี้ลงมา.....”
(ฮูด 39-40)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวบรรดาเราะซูลของอัลลอฮ์ ﷺ ทรงประทานความ
สันติสุขแก่ท่าน ได้กล่าวกับบรรดากลุ่มชนของท่านว่า

﴿ قَالَ تَعَالَى: ﴿يَقَوْمِ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِن إِلَهٍ غَيْرُهُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾ ﴿٣١﴾
الأعراف: ٥٩

“....โอ้ ประชาชาติของฉันเอ๋ย จงเคารพสักการะอัลลอฮ์ เกิด
ไม่มีผู้ควรได้รับสักการะใด ๆ สำหรับพวกท่านอีกแล้วอื่นนอกจากพระองค์
แท้จริงฉันกลัวการลงโทษในวันอันยิ่งใหญ่จะประสบแก่พวกท่าน”

(อัล อะอรอฟ 59)

แต่ทว่าผู้ปฏิเสธ (ผู้บูชารูปปั้น) ได้ปฏิเสธท่านโดยยึดถือเจ้าจอมปลอม
บูชาพร้อมๆ กับการภักดีต่ออัลลอฮ์ ﷺ ขอความช่วยเหลือและขอให้ประสพ
ชัยชนะจากบรรดารูปปั้น และพระองค์อัลลอฮ์ ﷺ ได้ทรงทำให้การยึดถือของ
พวกเขาเป็นโมฆะ ด้วยหลักฐานการยืนยันด้านสติปัญญา 2 ประการดังนี้

1. เจ้าจอมปลอมที่พวกเขายึดถือนั้น มิได้มีคุณลักษณะการเป็นเจ้า
เลย เพราะมันถูกสร้างขึ้นมาได้เป็นผู้สร้าง ไม่สามารถนำคุณและโทษมาให้
ผู้กราบไหว้มันได้ ไม่สามารถปกป้องพวกเขาจากภัยอันตรายได้ มิได้เป็นผู้ทรง
อภิสิทธิ์ต่อชีวิตและความตายของพวกเขา และมิได้ทรงกรรมสิทธิ์ใดๆในฟากฟ้า
ทั้งหลาย

อัลลอฮ์ ﷺ ได้ทรงตรัสเกี่ยวกับพวกนี้ว่า

﴿ قَالَ تَعَالَى: ﴿وَاتَّخَذُوا مِن دُونِهِ ءَالِهَةً لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا
نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا حَيَاةً وَلَا شُورًا﴾ ﴿٣٢﴾ ﴿الفرقان: ٣﴾

“พวกเขาได้เคารพบูชาพระเจ้าอื่น ๆ จากพระองค์ โดยที่พระเจ้า
เหล่านั้นมิได้สร้างสิ่งใด และทั้งที่พวกเขาถูกสร้างขึ้นมา และพวกเขาไม่มี

อำนาจที่จะให้โทษและให้คุณแก่ตัวเองได้ และพวกเขาไม่มีอำนาจควบคุมความตาย และความเป็น และการฟื้นคืนชีพ” (อัล ฟุรกออน 3)

قَالَ تَعَالَى: ﴿ قُلْ أَدْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا هُمْ فِيهِمَا مِنْ شَرِكٍ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِنْ ظَهِيرٍ ﴿٢٢﴾ وَلَا نُنْفَعُ الشَّفِيعَةَ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَدْبَرَ لَهُ. ﴿٢٣﴾ سُبْحَانَ: ٢٢ - ٢٣

“จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) พวกท่านจงวิงวอนต่อบรรดาที่พวกท่านจินตนาการ (ว่าเป็นพระเจ้า) อื่นจากอัลลอฮ์ พวกมันมิได้ครอบครองแม้แต่น้ำหนักเพียงเท่าธุลีในชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน และพวกมัน (เจวีด) มิได้มีหุ้ในส่วนในทั้งสองนั้น และสำหรับพระองค์นั้นมิได้มีผู้ช่วยเหลือจากพวกมัน (เจวีด) การชะฟาอะฮ์ (ไถ่แทน)ใด ๆ จะไม่เกิดประโยชน์อันใด ณ ที่พระองค์ นอกจาก ผู้ที่พระองค์ทรงอนุญาตแก่เขา....” (สะบะอ์ 22-23)

قَالَ تَعَالَى: ﴿ أَيُّشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿١٩١﴾ وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿١٩٢﴾ الأعراف: ١٩١ - ١٩٢

“พวกเขา (มุชริก) จะให้สิ่งที่ไม่บังเกิดอันใด มีหุ้ส่วน (กับพระองค์) ทั้ง ๆ ที่พวกมันถูกบังเกิดขึ้น กระนั้นหรือ และพวกมัน (เจวีด) ไม่สามารถให้ความช่วยเหลือใด ๆ แก่พวกเขา และทั้งไม่สามารถให้ความช่วยเหลือตัวของพวกมันเองด้วย” (อัล อะออรอฟ 191-192)

นี่คือสภาพของเจ้าจอมปลอมทั้งหลาย ดังนั้นการยึดถือมั่นเป็นเจ้าจึงเป็นที่น่าอนาใจ และน่าสมเพชยิ่งนัก !

2. บรรดามุขรีกินได้เคยยืนยันว่าเฉพาะอัลลอฮ์ ﷻ เท่านั้นทรงเป็น พระผู้อภิบาล ผู้ทรงสร้าง ผู้ทรงอำนาจทุกสรรพสิ่ง ผู้ทรงปกป้องคุ้มครอง ด้วย เหตุนี้เขาจึงจำต้องเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ ﷻ พระผู้อภิบาลองค์เดียวเท่านั้น

พระองค์ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾﴾ البقرة: ٢١ - ٢٢

“มนุษย์เอ๋ย จงเคารพภักดีพระผู้อภิบาลของพวกเจ้า ผู้ทรงบังเกิด พวกเจ้า และบรรดาผู้มาก่อนพวกเจ้าเกิด เพื่อว่าพวกเจ้าจะได้ยำเกรง คือผู้ทรงให้แผ่นดินเป็นที่นอน และชั้นฟ้าเป็นหลังคาแก่พวกเจ้า และทรง ให้นำน้ำหลั่งลงจากฟากฟ้า และได้ทรงให้บรรดาผลไม้ ออกมา เนื่องจาก น้ำนั้น ทั้งนี้เพื่อเป็นปัจจัยยังชีพสำหรับพวกเจ้า ดังนั้นพวกเจ้าจงอย่าให้ มีผู้เท่าเทียมใด ๆ ขึ้น ต่ออัลลอฮ์ โดยที่พวกเจ้าก็รู้อยู่”

(อัล บะเกาะเราะฮฺ 21-22)

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٨٧﴾﴾ الزخرف: ٨٧

“และถ้าเจ้าถามพวกเขาว่า ใครเป็นผู้สร้างพวกเขา แน่หนอนพวก เขาจะกล่าวว่า อัลลอฮ์ แล้วทำไมเล่า พวกเขาจึงได้หันเหไปทางอื่น”

(อิซ ซุคฺรฺฟ 87)

قَالَ تَعَالَى: ﴿قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأُمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾﴾ فَذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ الْحَقُّ فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ ﴿٢٢﴾﴾ يونس: ٢١ - ٢٢

“จงกล่าวเถิด(มุฮัมมัด) ใครเป็นผู้ประทอนปัจจัยยังชีพจากฟากฟ้า และแผ่นดินแก่พวกท่าน หรือใครเป็นเจ้าของการไต่ยืนและการมองเห็น และใครเป็นผู้ให้มีชีวิตหลังการตาย และเป็นผู้ให้ตายหลังจากมีชีวิต และใครเป็นผู้บริหารกิจการ แล้วพวกเขาจะกล่าวกันว่า อัลลอฮ์ ดังนั้นจงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) พวกท่านจึงไม่ยำเกรงอีกหรือ” (ยูनुส 31-32)

ประการที่สี่

การศรัทธาในพระนามและคุณลักษณะของอัลลอฮ์ ﷻ คือการยืนยันต่อการที่พระองค์ทรงกล่าวถึงพระองค์เองในคัมภีร์ของพระองค์ และที่ปรากฏในฮาดีษ คำกล่าวของท่านศาสดาเกี่ยวกับพระนามและคุณลักษณะโดยปราศจากการดัดจริต (เปรียบเทียบ) ตัมฮ์ซีล (จินตนาการ) ตะฮ์รียฟ ตักยีฟ (การตั้งคำถาม) และตะฮ์ตีล (ไม่เชื่อมั่น)

พระองค์ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ

فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٨٠﴾ الأعراف: ١٨٠

“และของอัลลอฮ์ นั้นมีบรรดาพระนาม (ลักษณะคุณ) อันสวยงามยิ่ง ดังนั้นพวกเจ้าจงเรียกหา พระองค์ด้วยพระนามเหล่านั้นเถิด และจงปล่อยบรรดาผู้ที่ทำให้ใจ ในบรรดาพระนามของพระองค์เถิด ในไม่ช้าพวกเขาจะถูกตอบแทนในสิ่งที่พวกเขาได้กระทำ” (อัล อะออรอฟ 180)

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾

الروم: ٢٧

“.....และคุณลักษณะอันสูงส่ง ในชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน เป็น
กรรมสิทธิ์ ของพระองค์ และพระองค์เป็นผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงปรีชาญาณ”
(อัรรูม 27)

قَالَ تَعَالَى: ﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ (الشورى: 11)

“....ไม่มีสิ่งใดเสมอเหมือนพระองค์และพระองค์เป็นผู้ทรงได้ยิน
ผู้ทรงเห็น”
(อัสซุรอ 11)

ดังกล่าวมานี้ได้มีสองกลุ่มที่หลงผิดในเรื่องนี้ คือ

(1) กลุ่มที่เรียกว่า อัลมุอัฏฏอลอะฮ์ ซึ่งปฏิเสธพระนามและคุณลักษณะ
ทั้งหมดหรือบางส่วน โดยกล่าวอ้างว่าการยืนยันต่ออัลลอฮ์ ﷻ นั้นจำเป็นต้องมี
การเปรียบเทียบนั่นคือเปรียบเทียบอัลลอฮ์ ﷻ กับสรรพสิ่งที่ถูกสร้างของพระองค์
การอ้างเช่นนี้ไม่เป็นที่ยอมรับ ด้วยเหตุผลสองประการ

1.1 การขัดแย้งกันระหว่างพระดำรัสของอัลลอฮ์ ﷻ เนื่องจากทรง
ระบุยืนยัน ถึงพระนามและคุณลักษณะของพระองค์ ทรงปฏิเสธที่จะให้สิ่งใด
เสมอเหมือนพระองค์ และหากว่าการยืนยันเช่นนี้จำเป็นต้องมีการเปรียบเทียบ
ก็จะเกิดการขัดแย้งกันขึ้นอย่างแน่นอนและเป็นการกล่าวเท็จต่อพระดำรัสของ
พระองค์

1.2 ไม่ต้องการเห็นพ้องกันหรือเสมอเหมือนในระหว่างสองสิ่งคือ
ในพระนามและคุณลักษณะ เช่นเดียวกับที่ท่านเห็นมนุษย์สองคนสามารถได้ยิน
มองเห็น พูดจาปราศรัย แต่ไม่ต้องการมีความคล้ายคลึงกันในความหมาย
ของมนุษย์ชาติทั้งมวล ในขณะที่ท่านเห็นสัตว์ มีมือ มีตีน มีตา แต่ไม่จำเป็น
ว่าจะต้องมีความเหมือนกัน ฉะนั้นความแตกต่างของผู้สร้างกับสิ่งที่ถูกสร้างย่อม
มีความชัดเจนมากกว่า และยิ่งใหญ่กว่ากันมาก

(2) กลุ่มที่เรียกว่า อัล มุซับบิฮะฮ์ พวกนี้ได้กล่าวยืนยันถึงพระนาม และคุณลักษณะโดยทำการเปรียบเทียบอัลลอฮ์ ﷻ กับสรรพสิ่งถูกสร้างโดยการอ้างว่ามีหลักฐานในตัวบจากพระคัมภีร์อัลกุรอาน เนื่องจากพระองค์ทรงตรัสต่อพวกบ่าวในสิ่งที่พวกเขาทั้งหลายเข้าใจ การกล่าวอ้างเช่นนี้ถือเป็นโมฆะเช่นกัน จากเหตุผลที่ว่า

2.1 การเปรียบเทียบอัลลอฮ์ ﷻ กับสรรพสิ่งถูกสร้างของพระองค์ เป็นเรื่องที่สติปัญญาและบทบัญญัติทางศาสนา ปฏิเสธไม่ยอมรับ

2.2 อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสแก่พวกบ่าวในสิ่งที่พวกเขาสามารถเข้าใจได้ บนพื้นฐานของความหมาย ส่วนข้อเท็จจริงของความหมายเป็นอย่างไรนั้น อัลลอฮ์ ﷻ เท่านั้นทรงรอบรู้ในสิ่งที่เกี่ยวกับอัตตะและคุณลักษณะของพระองค์ เมื่ออัลลอฮ์ ﷻ ทรงได้ยืนยันว่าทรงได้ยินฉะนั้นการได้ยินเป็นที่รู้และเข้าใจกัน คือการรับรู้และเข้าใจต่อเสียง แต่ข้อเท็จจริงของการได้ยินนั้นไม่เป็นที่รู้ การได้ยินเป็นที่ประจักษ์เห็น แม้กระทั่งในสรรพสิ่งถูกสร้างทั้งหลาย และเป็นแน่ชัดว่าระหว่างผู้สร้างกับสรรพสิ่งถูกสร้างนั้นย่อมแตกต่างกันอย่างชัดเจน

การศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ ดังที่ได้บอกคุณลักษณะไว้ข้างต้น จะส่งผลให้ผู้ศรัทธาได้รับบุญกุศลที่ดั่งมากมาย คือ

1. บรรลุถึงเอกภาพของอัลลอฮ์ ﷻ โดยไม่ฟุ้ง ไม่เกรงกลัว และไม่เคารพสิ่งอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ ﷻ เท่านั้น
2. แสดงออกซึ่งความรักต่ออัลลอฮ์ ﷻ อย่างสมบูรณ์แบบ ยกย่อง สดุดีสรรเสริญพระองค์ อย่างสอดคล้องกับพระนามอันวิจิตรและคุณลักษณะอันสูงส่ง
3. บรรลุสู่เป้าหมายของการภักดีต่ออัลลอฮ์ ﷻ ด้วยการกระทำในสิ่งที่พระองค์ทรงบัญชาใช้ และหลีกเลี่ยงจากข้อห้ามทั้งหลาย

การศรัทธาต่อบรรดามลาอิกะฮ์

อัลลอฮ์ ﷻ ทรงสร้างมลาอิกะฮ์จากรัตมีปฏิบัติและเชื่อฟังตามคำบัญชาของพระองค์ ภัคดี และซื่อสัตย์ ต่ออัลลอฮ์ ﷻ เพียงพระองค์เดียว

อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ﴿١٩﴾ يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ ﴿٢٠﴾﴾ الأنبياء: ١٩ - ٢٠

“...และผู้ที่อยู่ ณ ที่พระองค์ (มลาอิกะฮ์) พวกเขาจะไม่ลำพองตนในการเคารพภักดีพระองค์ และพวกเขาจะไม่เหนื่อยหน่าย พวกเขาจะแซ่ซร้องสดุดีพระองค์ ในเวลากลางคืนและเวลากลางวัน โดยไม่ขาดระยะ” (อัลอันบิยาฮ์ 19-20)

มลาอิกะฮ์ มีจำนวนมากเท่าไรนั้น ไม่มีใครรู้ได้ นอกจากอัลลอฮ์ ﷻ เท่านั้น ได้มีหลักฐานกล่าวไว้ในหนังสือหะดีษบุคอรี-มุสลิมจากหะดีษของท่านอนัส رضي الله عنه ในประวัติของเม็ยะรอก (การเข้าเฝ้าอัลลอฮ์ ﷻ ระหว่างบัยตุล-มัคดิษและบัยตุลอิชชะฮ์)

((أن النبي صلى الله عليه وسلم رفع له البيت المعمور في السماء يصلي فيه كل يوم سبعون ألف ملك إذا خرجوا لم يعودوا إليه آخر ما عليهم))

“ท่านนะบี ﷺ ถูกเชิญขึ้นสู่บัยตุลมะฆูร(กะอ์บะฮ์ที่มวลมลาอิกะฮ์ใช้ตอวาฟ) ในชั้นฟ้า ทุกวันมีมลาอิกะฮ์ 70,000 ท่านทำการละหมาดเมื่อพวกเขาได้ออกจากที่นั่นพวกเขาจะไม่หวนคืนกลับมาอีกนั่นถือว่าเป็นครั้งสุดท้ายที่เป็นวาญิบเหนือพวกเขา”

การศรัทธาต่อบรรดามลาอิกะฮ์ประกอบไปด้วย 4 ประการ

1. ศรัทธาถึงการมีอยู่ ของมลาอิกะฮ์
2. ศรัทธาต่อมลาอิกะฮ์ ที่ได้บอกไว้ในอัลกุรอานและฮะดีษ และที่ไม่ได้กล่าวไว้
3. ศรัทธาต่อบรรดามลาอิกะฮ์ ที่ทราบถึงคุณลักษณะ และที่ไม่ทราบ เช่น ลักษณะท่านญิบรีล

قد أخبر النبي صلى الله عليه وسلم أنه رأى على صفته التي خلق عليها وله ستمائة جناح
قد سد الأفق .

“ท่านนะบี ได้เล่าว่า แท้จริงท่านได้เห็น ญิบรีล อะลัยฮิสลาม ในลักษณะหนึ่งซึ่งถูกสร้างมาในลักษณะนั้นมี 600 ปีก จรดขอบฟ้า”

มลาอิกะฮ์ สามารถจำแลงร่างตามคำสั่งของอัลลอฮ์ ﷻ เมื่อครั้งที่พระองค์ได้ส่งญิบรีลไปยังพระนางมัรยัม โดยจำแลงร่างเหมือนมนุษย์ และในขณะที่มลาอิกะฮ์ได้มาหาท่านนะบี ﷺ ในขณะนั้นอยู่ร่วมกับบรรดาคอฮาบะฮ์ของท่าน มีผู้ชายแข็งแรงใส่เสื้อสีขาวสะอาดผมสีดำไม่มีร่องรอยของการเดินทาง ในหมู่คอฮาบะฮ์ไม่มีใครเคยเห็นมาก่อนชายผู้นั้นได้นั่งลงข้างท่านนะบี ﷺ โดยเอาหัวเข้าทั้งสองขีดหัวเข้าของท่านและวางฝ่ามือทั้งสองไว้บนน่องของท่าน ชายผู้นั้นได้ถามท่านเกี่ยวกับ อัล อิสลาม การศรัทธา จริยธรรม วันกียามะฮ์ และสัญญาวันกียามะฮ์ ท่านได้ตอบคำถามชายผู้นั้นไป หลังจากนั้นท่านได้ถามบรรดาคอฮาบะฮ์ว่า รู้ไหมชายผู้นั้นคือใคร บรรดาคอฮาบะฮ์ตอบว่า อัลลอฮ์ ﷻ รู้และเราะซูล ﷺ ของอัลลอฮ์ ﷻ เท่านั้นที่รู้ท่านนะบี ﷺ จึงตอบว่า นี่คือ ญิบรีล (มลาอิกะฮ์) เขาได้มาหาและสอนเรื่องศาสนาให้กับพวกท่าน

(รายงานโดย มุสลิม)

เช่นเดียวกันเหล่าบรรดามลาอิกะฮ์ที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงส่งไปยังท่าน นะบีอิบรอฮีม عليه السلام และท่านนะบีลุต عليه السلام ในลักษณะเป็นผู้ชาย

4. ศรัทธาต่อมลาอิกะฮ์ ในหน้าที่ และคำสั่งของอัลลอฮ์ ﷻ เช่น การกล่าวสรรเสริญสุดดี และการภักดีต่ออัลลอฮ์ ﷻ ทั้งกลางวัน กลางคืน

หน้าที่ของมลาอิกะฮ์ที่ได้บอกไว้ในอัลกุรอานและซุนนะฮ์

1. ญิบรีล ทำหน้าที่รับคำสั่งจากอัลลอฮ์ ﷻ
2. มีกาอิล ทำหน้าที่นำไซคลาภริสกีต่างๆ มาสู่โลก เช่น น้ำฝน การเจริญเติบโตของต้นไม้
3. อิสรอฟีล ทำหน้าที่เป่าสังข์ในวันสิ้นโลก และฟื้นคืนชีพ
4. มละกุลเมอาด ทำหน้าที่รับวิญญาณของมนุษย์เมื่อถึงเวลาที่กำหนด
5. มาลิก ทำหน้าที่ดูแล “นรก”
6. มลาอิกะฮ์ ทำหน้าที่ดูแลเด็กทารกในครรภ์ เมื่ออายุครรภ์ครบ 4 เดือน อัลลอฮ์ ﷻ ได้ส่งมลาอิกะฮ์ มาบันทึก 4 อย่างคือ บัจจัยยังชีพ, อายุขัย, การงาน, ความทุกข์และความสุข
7. มลาอิกะฮ์ ทำหน้าที่คอยจดบันทึกการงานของลูกหลานอาดัม โดยมลาอิกะฮ์ประจำอยู่ข้างขวาและข้างซ้าย
8. มลาอิกะฮ์ ทำหน้าที่สอบสวนมนุษย์ที่ตายไปในหลุมศพ มลาอิกะฮ์ 2 ท่านจะมาหาเขา และถามว่า พระเจ้าของท่านคือใคร ? นะบีของท่านคือใคร ? ศาสนาของท่านคืออะไร?

ภาคผลที่ประเสริฐสำหรับการศรัทธาต่อมลาอิกะฮ์มีดังนี้

1. แท้จริงการทราบถึงพลังอำนาจ ความยิ่งใหญ่ของอัลลอฮ์ ﷻ นั้น ได้บ่งชี้ให้ระลึกถึง สรรพสิ่งที่ถูกสร้างนั้นไม่สามารถเทียบได้เลย

2. อัลลอฮ์ ﷻ ทรงห่วงใยลูกหลานของอาดัม โดยมอบหมายให้มลาอิกะฮ์เป็นผู้ดูแล และบันทึกการงานของพวกเขา

3. มลาอิกะฮ์ มีความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติหน้าที่ ในคำสั่งของพระองค์ โดยไม่มีการปฏิเสธคำสั่งนั้น

ได้มีพวกราอิมีน (กลุ่มที่หลงทาง) ปฏิเสธการจำแลงร่างของมลาอิกะฮ์ โดยพวกเขา กล่าวว่า เป็นดวงวิญญาณที่ดีมีอยู่ในสวรรค์ที่ถูกสร้าง คำกล่าวนี้ถือเป็นการโกหกหลักฐานจากอัลกรุอาน และ ซุนนะฮ์

อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَكِئِكَةِ

رُسُلًا أُولِي أَجْنِحَةٍ مَّتَنِيٍّ وَرُبُعَ ﴿١﴾ فَاطِر: ١

“บรรดาการสรรเสริญเป็นของอัลลอฮ์ผู้ทรงสร้างชั้นฟ้าทั้งหลาย และแผ่นดิน ผู้ทรงแต่งตั้งมลาอิกะฮ์ให้เป็นผู้นำข่าว ผู้มีปีกสอง สาม และสี่...” (ฟาติร 1)

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلَكِئَةَ يَصْرِيحُونَ وَجُوهُهُمْ وَأَدْبُرُهُمْ وَذُؤُفُوا

عَذَابِ الْحَرِيقِ ﴿٥٠﴾ الأنفال: ٥٠

“และหากว่าพวกเขาได้เห็น ขณะที่มลาอิกะฮ์เอาวิญญาณของบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาอยู่นั้นพวกเขา จะตีใบหน้าของพวกเขา และหลังของพวกเขา และ (กล่าวว่า) พวกเขาจงลิ้มรสการลงโทษแห่งการเผาไหม้เถิด” (อัล อันفال 50)

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُوا أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا أَنفُسَكُمُ﴾ (الأنعام: ٩٣)

“...และหากเจ้าจะได้เห็นขณะที่บรรดาผู้อธรรมอยู่ในภาวะคับขันแห่งความตาย และมลาอิกะฮ์กำลังแบมือของพวกเขา (โดยกล่าวว่า) จงให้ชีวิตของพวกเขาทำนออกมา...” (อัล อันอาม 93)

قَالَ تَعَالَى: ﴿حَتَّىٰ إِذَا فُزِعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقَّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ﴾ (سبأ: ٢٣)

“...จนกระทั่งเมื่อความหวาดกลัวได้คลายจากจิตใจของพวกเขา พวกเขากล่าวว่า พระเจ้าของพวกเขาได้ตรัสอะไรนะ พวกเขากล่าวว่า สัจธรรม และพระองค์เป็นผู้ทรงสูงส่ง ผู้ทรงยิ่งใหญ่” (ซบอ์บ 23)

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ ﴿٢٣﴾ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٤﴾﴾ (الرعد: ٢٣ - ٢٤)

“...และมะลาอิกะฮ์จะเข้ามาหาพวกเขาจากทุกประตู (ของสวนสวรรค์) (พร้อมกับกล่าวว่า) ความसानติจงมีแด่พวกท่าน เนื่องด้วยพวกท่านได้ออดทน มันช่างดีเสียนี้กระไรที่พำนักบนปลายนี้” (อ์เรอะด 23-24)

ในหนังสือศอเหียบุคอรีรายงานจากท่านอบีสุรอยเราะฮ์ رضي الله عنه จากท่านนะบี ﷺ ได้กล่าวว่า

((إذا أحب الله العبد نادى جبريل إن الله يحب فلانا فأحبه ، فيحبه جبريل ، فينادي جبريل في أهل السماء ، إن الله يحب فلانا فأحبهه ، فيحبه أهل السماء ، ثم يوضع له القبول في الأرض))

“เมื่ออัลลอฮ์ทรงรักว่าคนหนึ่งอัลลอฮ์ได้เรียกญิบรีล แล้วบอกว่า อัลลอฮ์ทรงมีความรักต่อคนผู้นี้ ดังนั้นเจ้าจงมีความรักต่อเขาเช่นกัน ญิบรีลจะมีความรักต่อเขา และญิบรีลได้เรียกชาวฟากฟ้า (เหล่าบรรดานะบี และมวลมลาอิกะฮ์) แท้จริงอัลลอฮ์ทรงมีความรักต่อคนผู้นั้น ดังนั้นท่านทั้งหลายจึงมีความรักต่อเขา ชาวฟากฟ้าจะมีความรักต่อเขา หลังจากนั้นเขาก็ถูกวางตัวให้เป็นที่ยอมรับแก่ชาวโลก”

ในหนังสือศอเทียบุคอรีท่านนะบี ได้กล่าวว่า

((إذا كان يوم الجمعة كان على كل باب من أبواب المسجد الملائكة يكتبون الأول فأول ، فإذا جلس الإمام طوا الصحف ، وجاءوا يستمعون الذكر))

“เมื่อถึงวันศุกร์ ณ ที่ประตูของมัสยิดทุกบานมวลมลาอิกะฮ์จะคอยจดบันทึก (ความดี) ที่ละคน และเมื่ออิหม่ามเข้ามาหนึ่ง (มิมบ์ร) มวลมลาอิกะฮ์จะปิดบัญชีของพวกเขา พวกเขาได้มานั่งฟังคุตะบะฮ์”

นี่คือตัวบทอันชัดเจนต่อเรื่อร่างของมวลมลาอิกะฮ์ไม่ใช่พลังอำนาจสิ่งที่เป็นนามธรรมเช่นคำกล่าวของพวกซาอิมิน (เบียงเบน) และตัวบทดังกล่าวเหล่าบรรดามุสลิมถือเป็นการลงมติ

การศรัทธาต่อบรรดาคัมภีร์

อัล กุตบ (คัมภีร์หลายเล่ม) เป็นพหุพจน์ของ **กิตาบ** (คัมภีร์หนึ่งเล่ม) คือสิ่งที่ถูกเขียนขึ้น ณ ที่นี้หมายถึงบรรดาคัมภีร์ที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงประทานลงมาแก่บรรดาเราะซูล เป็นความเมตตาต่อปวงบ่าว เพื่อเป็นทางนำสำหรับมนุษยชาติ มนุษย์จะได้รับบรรลุลู่ความสุขทั้งโลกนี้และโลกหน้า

การศรัทธาต่อบรรดาคัมภีร์ ประกอบด้วยสี่ประการดังนี้

ประการที่ 1 ศรัทธาว่าบรรดาคัมภีร์เหล่านี้ประทานลงมาจากอัลลอฮ์ ﷻ อย่างแท้จริง

ประการที่ 2 ศรัทธาต่อชื่อของคัมภีร์ที่ได้เรียนรู้ เช่น “อัล กุรอาน” ทรงประทานลงมาแก่ท่านศาสดามุฮัมมัด “เตารอฮ์” ทรงประทานลงมาแก่ท่านศาสดามูซา อลียฮิสลาม “อินญีล” ทรงประทานลงมาแก่ท่านศาสดาอีซา ﷺ “ตะบูร์” ทรงประทานลงมาแก่ท่านศาสดาดาวูด ﷺ และจำเป็นต้องศรัทธาต่อคัมภีร์ทุกเล่ม

ประการที่ 3 เชื่อมั่นและศรัทธาในเนื้อหา ข้อเท็จจริงของคัมภีร์ที่ได้รับ “อัลกุรอาน” เป็นคัมภีร์ที่ไม่ถูกบิดเบือน เปลี่ยนแปลงแก้ไขและตัดตอนใดๆทั้งสิ้น

ประการที่ 4 ปฏิบัติตามกฎข้อบังคับที่อยู่ในอัลกุรอาน และต้องยอมรับด้วยความเต็มใจ แม้จะไม่เข้าใจปรัชญาในบางส่วนก็ตาม การประทานคัมภีร์อัล กุรอาน ลงมาทำให้บรรดาคัมภีร์ก่อนหน้านี้ทุกเล่มได้ถูกยกเลิก

ดังพระดำรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيِّمًا عَلَيْهِ
فَأَحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾ المائدة: ٤٨

“และเราได้ให้คัมภีร์ลงมาแก่เจ้าด้วยความจริง ในฐานะเป็นที่ ยืนยันคัมภีร์ที่อยู่เบื้องหน้ามัน และเป็นทีที่ควบคุม คัมภีร์ (เบื้องหน้า) นั้น ดังนั้น เจ้าจงตัดสินระหว่างพวกเขา ด้วยสิ่งที่อัลลอฮ์ ประทานลงมาเถิด”
(อัลมาอิดะฮ์ 48)

คือการควบคุมคัมภีร์ก่อนหน้า และไม่อนุมัติในการปฏิบัติตามศาสนะ บัญญัติของบรรดาคัมภีร์ที่ถูกส่งมาก่อนหน้า นอกจากนี้ในบทบัญญัติที่ได้รับการ ยืนยันจากคัมภีร์ อัลกุรอาน

ภาคผลอันประเสริฐต่อการศรัทธามั่นในบรรดาคัมภีร์

1. การรับรู้ต่อการเอาใจใส่ดูแลจากอัลลอฮ์ ﷻ ที่มีมนุษย์ดังที่ได้ทรง ประทานคัมภีร์มาในทุกๆประชาชาติ เพื่อเป็นทางนำแก่มนุษยชาติทั้งหลาย
2. การรับรู้ปัญญาอันประเสริฐแห่งอัลลอฮ์ ﷻ ในกฎข้อบังคับทาง ศาสนาที่ได้บัญญัติแก่ทุกประชาชาติ ซึ่งกฎหมายที่มีความเหมาะสมต่อสภาพ ความเป็นอยู่ของมนุษยชาติทั้งหลาย

อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสไว้ว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شَرْعَةً وَمِنْهَا جَا﴾ المائدة: ٤٨

“.....สำหรับแต่ละประชาชาติในหมู่พวกเจ้านั้น เราได้ให้มีบท บัญญัติและแนวทางไว้.....”
(อัล มาอิดะฮ์ 48)

3. แสดงออกซึ่งความกตัญญูต่อพระองค์ที่ได้ประทานคัมภีร์ลงมา

การศรัทธาต่อบรรดาเราะซูล (ผู้นำสาร)

อัคร รุสูล พหุพจน์ของ เราะเซซูล หมายถึง ผู้สื่อสาร (ศาสนทูต) คือ ผู้ที่ถูกส่งมาเพื่อบอกแจ้ง ณ ที่นี้หมายถึงผู้ได้รับสาร (วะฮีย์) กฎข้อบังคับทางศาสนบัญญัติและบัญชาให้เผยแพร่ต่อมวลมนุษยชาติ เราะเซซูลท่านแรกคือ นะบีนูห์ عليه السلام และท่านสุดท้ายคือ นะบีมุฮัมมัด ﷺ

อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ ۗ﴾ النساء: ١٦٣

“แท้จริงเราได้มีโองการ (วะฮีย์) แก่เจ้า เช่นเดียวกับที่เราได้มีโองการ (วะฮีย์) ต่อนูห์ และบรรดานะบีหลังจากเขา..” (อันนิซาอฺ 163)

มีปรากฏในเศาะเฮียะบุคอรี รายงานโดยท่านอนัส บินมาลิก رضي الله عنه ในฮะดีษที่เกี่ยวกับ อัซซะฟาอะฮ์ (การช่วยสงเคราะห์) ท่านนะบี ﷺ ได้กล่าวว่า

((ذكر أن الناس يأتون إلى آدم ليشفع لهم فيعتذر إليهم ويقول : انتوا نوحا أول رسول بعثه الله)) وذكر تمام الحديث .

“ได้มีการกล่าวแล้วว่า ประชาชนได้มายังท่านนะบีอาดัม อลัยฮิสลาม เพื่อขอให้ช่วยสงเคราะห์ แก่พวกเขา แต่ทว่าท่านได้บอกขอตัว โดยกล่าวว่า พวกท่านจงไปหาท่านนะบีนูห์ อลัยฮิสลาม ผู้ซึ่งเป็นนะบี และเราะซูลท่านแรก ที่อัลลอฮ์ ตะอาลาทรงส่งท่านมา....” โดยกล่าวจนจบฮะดีษ

อัลลอฮ์ ได้ทรงตรัสเกี่ยวกับท่านนะบีมุฮัมมัด ﷺ ว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿ مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٤٠﴾ ﴾ الأعراب: ٤٠

“มุฮัมมัดมิได้เป็นบิดาผู้ใดในหมู่บุรุษของพวกเขาเจ้าแต่เป็นเราะซูลของอัลลอฮ์ และคนสุดท้ายแห่งบรรดานะบี และอัลลอฮ์นั้นทรงรอบรู้ทุกสิ่ง” (อัล ออะห์ซาบ 40)

ประชาชาตินั้นมิได้ถูกพักช่วงเลยนอกจากว่าอัลลอฮ์ ﷻ จะทรงส่งเราะซูลมา พร้อมด้วยกฎข้อบังคับทางศาสนาบัญญัติ มายังทุกชนชาติของท่าน และทรงประทานวะฮีย์ แก่ท่านนะบี ﷺ และบทบัญญัติเพื่อทบทวน

ตั้งอัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ ﴿٣٦﴾ ﴾ النحل: ٣٦

“และโดยแน่นอน เราได้ส่งเราะซูลมาในทุกประชาชาติ (โดยบัญญัติ) ว่า พวกท่านจงเคารพภักดีอัลลอฮ์ และจงหลีกเลี่ยงจากบรรดาเจร็ด...” (อัล นะหฺลุ 36)

قَالَ تَعَالَى: ﴿ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَإِن مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ﴿٢٤﴾ ﴾ فاطر: ٢٤

“แท้จริงเราได้ส่งเจ้ามาด้วยสัจจะธรรม เป็นผู้แจ้งข่าวดีและผู้ตักเตือน และไม่มีประชาชาติใด (ในอดีต) เว้นแต่จะต้องมีผู้ตักเตือน (ถูกส่งมา) ยังพวกเขา” (ฟาฏีร์ 24)

قَالَ تَعَالَى: ﴿ إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ
الَّذِينَ آسَلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا ﴿٤٤﴾ المائدة: ٤٤

“แท้จริงเราได้ประทาน อัด เตารอต ลงมา (แก่มุซา) โดยที่ใน
นั้นมีย่อแนะนำและแสงสว่าง ซึ่งบรรดานะบีผู้มอบน้อม (ต่ออัลลอฮ์)
ได้ใช้ตัดสินสำหรับบรรดาผู้ที่เป็นยิว.....” (อัลมาอิดะฮ์ 44)

บรรดาศาสนาทุกอย่างเป็นมนุษย์ปุถุชนธรรมดาซึ่งถูกบังเกิดขึ้น มีการ
เกิดแก่เจ็บตาย ความต้องการ อาหาร เครื่องดื่ม อารมณ์ พวกเขาไม่ได้มี
คุณสมบัติพิเศษในการเป็นเจ้า ผู้อภิบาลหรือเป็นพระเจ้าแต่อย่างใดทั้งสิ้น
พระองค์ทรงตรัสเกี่ยวกับท่านศาสดามุฮัมมัด ﷺ ผู้เป็นผู้นำสาร ผู้ทรงเกียรติ
ณ อัลลอฮ์ ﷻ ในบรรดานะบีทั้งหลายว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿ قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبِ لَأَسْتَكْبَرْتُ
مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٨﴾ الأعراف: ١٨٨

“จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ว่าฉันไม่มีอำนาจที่จะให้คุณประโยชน์
ใด ๆ และให้โทษใด ๆ แก่ตัวฉันได้ นอกจากสิ่งที่อัลลอฮ์ ทรงประสงค์และ
หากฉันเป็นผู้รู้สิ่งเร้นลับแล้ว แน่หอนฉันย่อมกอบโกยสิ่งที่ดีไว้มากมาย
แล้ว และความชั่วร้ายก็จะต้องฉันได้ ฉันมิใช่ใครอื่นนอกจากเป็น
ผู้ตักเตือน และผู้ประกาศข่าวดีแก่กลุ่มชนผู้ศรัทธาเท่านั้น”
(อัล อะอ์รอฟ 188)

قَالَ تَعَالَى: ﴿ قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ﴿٢١﴾ قُلْ إِنِّي لَنْ يُحْيِيَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أُحْيِدَ مِنْ دُونِهِ
مُتَّحِدًا ﴿٢٢﴾ الجن: ٢١ - ٢٢

“จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ว่า แท้จริงฉันไม่มีอำนาจที่จะให้โทษ และให้คุณ แก่พวกท่าน จงกล่าวเถิด(มุฮัมมัด)ว่า ไม่มีผู้ใดจะคุ้มครองฉันให้พ้นจาก (การลงโทษของ) อัลลอฮ์ได้ และฉันจะไม่พบที่พึ่งอันใดอื่นจากพระองค์เลย” (อัล ฏิน 21-22)

พระองค์ทรงตรัสเกี่ยวกับท่าน นบีอิบรอฮีม عليه السلام เมื่อท่านแจ้งถึงคุณลักษณะพระผู้เป็นเจ้าของท่านว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ ﴿٧٩﴾ وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ ﴿٨٠﴾ وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ ﴿٨١﴾ الشعراء: ٧٩ - ٨١

“และพระองค์ทรงประทานอาหารให้ฉัน และทรงให้น้ำดื่มแก่ฉัน และเมื่อฉันป่วย ดั่งนั้นพระองค์ทรงให้ฉันหายป่วย และผู้ทรงให้ฉันตาย แล้วทรงให้ฉันมีชีวิต” (อิซ ซุรอะรออ 79-81)

ท่านนบี ﷺ ได้กล่าวว่า

((إنما بشر مثلكم أنسى كما تنسون فإذا نسيت فذكروني)) .

“แท้จริงฉันเป็นมนุษย์เสมือนพวกท่าน ฉันหลงลืมเช่นพวกท่าน เมื่อฉันลืมหักก็จงเตือน รำลึกแก่ฉัน”

อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงตรัสถึงการทำความภาคีต่อพระองค์ในส่วนที่สัมพันธ์กับการยกย่องนบี ﷺ ว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿ ذُرِّيَّةً مِنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا ﴿٣﴾ الإسراء: ٣

“โอ้เผ่าพันธุ์ของผู้ที่เราได้บรรทุก (ไว้ในเรือ) กับนุห์เอ๋ย แท้จริงเขาเป็นบ่าวผู้กตัญญูยิ่ง” (อัล อิสรอ 3)

และท่านนะบีมุฮัมมัด ﷺ กล่าวว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا ﴿١﴾﴾ الفرقان: ١

“มหาจำเริญยิ่งแต่พระองค์ ผู้ทรงประทาน อัลกุรอาน แก่บ่าวของ
พระองค์ (มุฮัมมัด) เพื่อเขาจะได้เป็นผู้ตักเตือน แก่ปวงบ่าวทั้งมวล”
(อัล ฟุรูกอน 1)

พระองค์ทรงตรัสถึงนะบีอิบรอฮีม ﷺ นะบีอิสฮาก ﷺ นะบียะอ์กูบ ﷺ
ว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَأَذْكُرُ عِنْدَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولَى الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ ﴿٤٥﴾ إِنَّا أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ
ذِكْرَى الدَّارِ ﴿٤٦﴾ وَإِتْمَمْنَا عِنْدَنَا لِمَنِ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ ﴿٤٧﴾﴾ ص: ٤٥ - ٤٧

“และจงรำลึกถึงปวงบ่าวของเรา อิบรอฮีม อิสฮาก และยะอ์กูบ
ผู้ที่เข้มแข็งและสายตาไกล (ในเรื่องศาสนา) เราได้เลือกพวกเขา โดย
เฉพาะ เพื่อเตือนให้รำลึกถึงปรโลก และแท้จริงพวกเขานั้น เป็นผู้ที่ดี
ที่สุดในหมู่ผู้ที่ถูกคัดเลือก แนนอน พวกเขาเป็นคนดีในหมู่ผู้ได้รับเลือก”
(ศอด 45-47)

พระองค์ทรงตรัสเกี่ยวกับ นะบีอิซา อิบน์มัรยัมว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٥٩﴾﴾ الزخرف: ٥٩

“เขา(อิซา-พระเยซูคริสตัส)ไม่ใช่ใครอื่นนอกจากปวงบ่าวคนหนึ่ง
ซึ่งเรา(อัลลอฮ์) ได้ให้ความโปรดปรานแก่เขา และเราได้ทำให้เขาเป็น
แบบอย่างที่ดีแก่วงศ์วานอิสรออิล”
(อซ ซุคฺรุฟ 59)

การศรัทธาต่อบรรดาเราะซูลประกอบด้วยสี่ประการ

ประการที่ 1 ต้องศรัทธาต่อศาสน์ของบรรดาเราะซูลว่ามาจากที่อัลลอฮ์ ﷻ ผู้ใดได้ปฏิเสธอายะหนึ่งใด ผู้นั้นได้ปฏิเสธต่อศาสน์ทั้งปวง

ดังพระองค์ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿كَذَبَتْ قَوْمٌ نُّوحَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٠٥﴾﴾ الشعراء: ١٠٥

“หมู่ชนของนูห์ ได้ปฏิเสธบรรดาเราะซูล” (อัซซุอะรออ์ 105)

พระองค์ทรงให้พวกเขาเป็นผู้ปฏิเสธ บรรดาเราะซูลทั้งหลาย แม้ว่าในขณะนั้นจะไม่มีเราะซูลท่านอื่น นอกจากท่านนะบีนูห์ ﷺ คนเดียว ด้วยเหตุนี้ บรรดาชาวคริสต์ที่ได้ปฏิเสธนะบีมุฮัมมัด ﷺ และไม่ยอมปฏิบัติตามจึงเป็นผู้ปฏิเสธนะบีอิซาฮิบนุมัรยัม (พระเยซูคริสต์) แม้ว่านะบีอิซา ﷺ ได้แจ้งข่าวดีถึงการมาของนะบีมุฮัมมัด ﷺ แก่พวกเขาแล้วก็ตาม ไม่มีความหมายใดๆ แก่พวกเขา นอกจากท่านเป็นเพียงเราะซูลที่อัลลอฮ์ ﷻ ส่งมาเพื่อปลดปล่อยพวกเขาให้รอดพ้นจากความหลงผิด และนำทางสู่ทางที่เที่ยงตรง

ประการที่ 2 ต้องศรัทธาต่อชื่อ และนามของบรรดาเราะซูล และนะบี เช่น มุฮัมมัด อิบรอฮีม มูซา อีซา นูห์ ขอพระองค์ประทานความสันติสุขแต่ท่านทั้งหลาย อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงตรัสถึงท่านเหล่านี้ไว้สองแห่งในอัลกุรอาน คือในซูเราะห์ อัล อหฺزاب และ อัซ ซูรออ์

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ ﴿٧﴾﴾ الأَحْزَابُ: ٧
وَإِذْ أَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ﴿٧﴾

“และจงรำลึกถึงขณะที่เราได้เอาคำมั่นสัญญาของพวกเขา จาก

บรรดานะบี และจากเจ้า และจากนูห์ และอิบรอฮีม และมุซา และอิซา
อิบนุมัรยัม และเราได้เอาคำมั่นสัญญาอย่างหนักแน่นจากพวกเขา”

(อัล อะห์ซาบ 7)

พระองค์ทรงตรัสไว้ในอัล ชุรออ์ว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ
وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ﴾ الشورى: ١٣

“พระองค์ได้ทรงกำหนดศาสนาแก่พวกเจ้าเช่นเดียวกับที่พระองค์
ได้ทรงบัญญัติแก่นูห์ และที่เราได้วะฮีย์แก่เจ้า เช่นเดียวกับที่เราได้บัญญัติ
แก่อิบรอฮีม และมุซา และอิซาว่าพวกเจ้าจงดำรงศาสนาไว้ให้มั่นคง
และอย่าแตกแยกกันในเรื่องของศาสนา...”

(อัลชุรออ์ 13)

สำหรับบรรดานะบีและเราะซูลที่ไม่ทราบนาม จำเป็นต้องศรัทธาเช่นกัน

ดังอัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَنْ قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَّن لَّمْ نَقْصُصْ
عَلَيْكَ﴾ غافر: ٧٨

“และโดยแน่นอนยิ่ง เราได้ส่งบรรดาเราะซูลมาก่อนหน้าเจ้า
บางคน ในหมู่พวกเขามีผู้ที่เราบอกเล่าแก่เจ้า และบางคนในหมู่พวกเขา
มีผู้ที่เรามีได้บอกเล่าแก่เจ้า....”

(ฆอฟีร์ 78)

ประการที่ 3 ต้องเชื่อมั่นและยืนยัน ต่อคำบอกกล่าวของบรรดานะบี

ประการที่ 4 ปฏิบัติตามซารีอะฮ์ กฎข้อบังคับของศาสนบัญญัติที่
ถูกส่งมายังนะบีนานสุดท้าย คือมุฮัมมัด ﷺ ซึ่งส่งมาสำหรับมนุษยชาติทั้งปวง

ดั่งอัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِي مَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي
أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٦٥﴾ النساء: ٦٥

“แต่มิได้ ข้ำขอสาบานด้วย (พระนามของ) พระผู้อภิบาลของ
เจ้า พวกเขาจะยังไม่ศรัทธาจนกว่าพวกเขาจะ ให้เจ้าตัดสินในสิ่งที่ขัดแย้ง
กันระหว่างพวกเขา แล้วพวกเขาจะไม่พบความคับข้องใจในจิตใจของ
พวกเขา (ยอมรับ) ในสิ่งที่เจ้าได้ตัดสินไป และพวกเขายอมจำนนด้วยดี”
(อัน นิซาอ์ 65)

ภาคผลอันประเสริฐยิ่งของการศรัทธาต่อบรรดาเราะซูล

1. การรับรู้ถึงความโปรดปราน การดูแลเอาใจใส่ของพระองค์ที่มีต่อ
ปวงบ่าว โดยส่งบรรดาเราะซูลเพื่อนำทางพวกเขาสู่แนวทางที่เที่ยงตรง ชี้แนะ
แก่ปวงบ่าวในการทำความเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ ﷻ เพราะโดยลำพังสติปัญญา
ของมนุษย์แล้ว ไม่สามารถหยั่งรู้ได้

2. แสดงความขอบคุณ กตัญญูต่อพระองค์ที่ทรงประทานความโปรด
ปรานอันยิ่งใหญ่นี้มา

3. เกิดความรักต่อบรรดาท่านเราะซูล ขอพระองค์ทรงประทานความ
สันติสุขแด่ท่านทั้งหลาย เกิดทุนสรรเสริญแก่ท่านตามความเหมาะสม เพราะ
ท่านเหล่านั้นเป็นเพียง ผู้นำสาร ผู้เผยแผ่ศาสนแห่งอัลลอฮ์ ﷻ เป็นผู้แนะนำ
ตักเตือน บรรดาพวกที่ออกนอกกลุ่มนอกรทางได้ปฏิเสธการมาของเราะซูล ﷻ
โดยอ้างว่าเราะซูลของอัลลอฮ์ ﷻ นั้นจะเป็นมนุษย์ปฤชชนธรรมดาไม่ได้

ดั่งอัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสเกี่ยวกับเรื่องนี้ทำให้ข้ออ้างของพวกเขาเป็น
โมฆะ

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا ﴿٩٤﴾
فَلَوْلَا كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَسْمَعُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَنَزَلْنَا عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ مَلَكَاتًا
رُسُلًا ﴿٩٥﴾ الإسراء: ٩٤ - ٩٥

“และไม่มีสิ่งใดที่จะห้ามมนุษย์ให้พวกเขาศรัทธา เมื่อแนวทาง
ที่ถูกต้องมายังพวกเขาแล้ว นอกจากพวกเขาจะกล่าวว่า อัลลอฮ์ทรง
แต่งตั้งมนุษย์ธรรมดา เป็นเราะซูลกระนั้นหรือ จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด)
หากมลาอิกะฮ์เดินสัจจรอย่างสงบในแผ่นดิน แน่نونเราจะส่งมลักหนึ่ง
ลงมาจากฟากฟ้า เป็นเราะซูลแก่พวกเขา” (อัล อิสรออ 94-95)

จากโองการดังกล่าว อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทำให้ข้ออ้างของพวกเขาเป็นโมฆะ
โดยสิ้นเชิง เราะซูลต้องมาจากมนุษย์เพราะเขาถูกส่งมายังพื้นพิภพ ยังประชากร
ซึ่งเป็นมนุษย์ หากประชากรเป็นมลาอิกะฮ์ พระองค์จะส่งเราะซูลเป็นมลัก
จากฟากฟ้า มายังพวกเขา

อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่าบรรดาผู้ปฏิเสธ ได้กล่าวว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿قَالُوا إِنْ أَنشَأَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا تُرِيدُونَ أَنْ نُصَدِّدُوا عَمَّا كَانَتْ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأَنُوشِئُوا
بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿١٠﴾ قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ
مِنَ عِبَادِهِ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ بِسُلْطَانٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ
﴿١١﴾ إبراهيم: ١٠ - ١١

“.....พวกเขา กล่าวว่า พวกท่านมิใช่อื่นใด นอกจากเป็นปุถุชน
เยี่ยงเรา พวกท่านประสงค์ที่จะกีดกันพวกเราจากสิ่งที่บรรพบุรุษของเรา
เคยเคารพบูชา ดั่งนั้นพวกท่าน จงนำหลักฐานอันชัดแจ้งมาให้พวกเรา

บรรดาเราะซูลของพวกเขากล่าวแก่พวกเขาว่า พวกเรามีใช้อื่นใด นอก
จากเป็นปวงชนเยี่ยงพวกท่าน แต่ทว่าอัลลอฮ์ทรงโปรดปราน ผู้ที่พระองค์
ทรงประสงค์ จากปวงบ่าวของพระองค์ไม่บังควรแก่เราที่จะนำหลักฐาน
มาแสดงแก่พวกท่าน เว้นแต่โดยอนุมัติของอัลลอฮ์เท่านั้น และแต่
อัลลอฮ์เท่านั้น บรรดามุมิน พึงมอบความไว้วางใจเถิด”

(อิบรอฮีม 10-11)

การศรัทธาต่อวันอาคิเราะฮ์

วันอาคิเราะฮ์ คือวันกิยามะฮ์ เป็นวันที่มนุษย์ชาติจะถูกให้ฟื้นคืนชีพ เพื่อตัดสินตอบแทนผลบุญที่ได้กระทำ ที่เรียกเช่นนี้เพราะไม่มีวันอื่นอีกหลังจากนั้น และเป็นวันที่ชาวสวรรค์จะได้เข้าไปพำนักในสวนสวรรค์ของพวกเขาตลอดกาล และชาวนรกจะได้เข้าไปพำนักในนรกตลอดกาล

การศรัทธาต่อวันอาคิเราะฮ์ประกอบด้วยสามประการ

ประการที่ 1 ศรัทธาต่อการฟื้นคืนชีพ คือคนตายจะถูกให้ฟื้นคืนชีพอีกครั้งหนึ่งเมื่อสังข์ถูกเป่าเป็นครั้งที่สอง มวลมนุษย์ชาติจะยืนขึ้นต่อหน้าพระผู้อภิบาลแห่งสากลจักรวาล ในสภาพทำเปล่า เปลือยกาย

ดังอัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า

قَالَ تَمَّالٌ: ﴿كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ وَعَدَا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ﴾ (الأنبياء: 104)

“ดังเช่นที่เราได้เริ่มให้มีการบังเกิดครั้งแรก เราจะให้มันกลับเป็นขึ้นมาอีก เป็นสัญญาผูกพันกับเรา แท้จริงเราเป็นผู้กระทำอย่างแน่นอน”
(อัล อัมบิยาฮ์ 104)

การฟื้นคืนชีพ เป็นที่ประจักษ์ชัดจริงอย่างแน่นอน ซึ่งถูกระบุในอัล กุรอาน และในฮะดีษ

อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า

﴿ قَالَتْ تَعَالَى: ﴿ ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيِّتُونَ ﴿ ١٥ ﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تَبْعُوثُونَ ﴿ ١٦ ﴾ ﴾

المؤمنون: ١٥ - ١٦

“หลังจากนั้น แท้จริงพวกเจ้าต้องตายอย่างแน่นอน แล้วแท้จริง พวกเจ้าจะถูกให้ฟื้นคืนชีพขึ้นมา ในวันกิยามะฮ์” (อัล มุมีนูน 15-16)

ท่านนะบี ﷺ ได้กล่าวว่า

((يحشر الناس يوم القيامة حفاة غرلا)) [متفق عليه] .

“มนุษย์จะถูกนำมาจากหมู่รวมกันในสภาพเท้าเปลือยล่อนจอน”

บรรดานักปราชญ์มุสลิมได้มีมติเอกฉันท์ ในความแน่นอนของวัน กิยามะฮ์ ซึ่งเป็นไปอย่างสอดคล้องกับวิทยาปัญญาของมนุษย์ ดังที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงทำให้มนุษย์เป็นตัวแทนสืบทอดบนพื้นพิภพ ด้วยการจัดเตรียมรางวัล ผลตอบแทนไว้สำหรับพวกเขา ที่ปฏิบัติตามแบบฉบับของเราะซูล ﷺ

ดังอัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า

﴿ قَالَتْ تَعَالَى: ﴿ فَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿ ١١٥ ﴾ ﴾

المؤمنون: ١١٥

“พวกเจ้าคิดว่าแท้จริง เราได้ให้พวกเจ้าบังเกิดมาโดยไร้ประโยชน์ และแท้จริงพวกเจ้าจะไม่ กลับไปหาเรากระนั้นหรือ” (อัล มุมีนูน 115)

ทรงตรัสแก่นะบี ﷺ ของพระองค์ว่า

﴿ قَالَتْ تَعَالَى: ﴿ إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَأْدُكَ إِلَى مَعَادِ قُلُوبِ رَبِّي أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِأَهْلِكَ وَمَنْ هُوَ فِي صَلَاحٍ مُّبِينٍ ﴿ ٨٥ ﴾ ﴾

القصص: ٨٥

“แท้จริงพระเจ้าทรงประทานอัล กุรอานให้แก่เจ้า แน่นนอน ย่อม
ต้องนำเจ้ากลับสู่ถิ่นเดิม จงกล่าวเถิด (มุอัมมัด) พระเจ้าของฉันทรงรู้
ดียิ่ง ว่าผู้ใดอยู่ในการหลงผิดที่ชัดแจ้ง” (อัล เกาะศอศ 85)

ประการที่ 2 ศรัทธาต่อการตัดสิน การตอบแทนที่จะมีขึ้น บรรดา
ปาวจะถูกตัดสินในการกระทำของเขาทั้งดีและชั่ว ดังมีหลักฐานยืนยันดังนี้

พระองค์ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ﴿٢٦﴾﴾ الغاشية: ٢٥ - ٢٦

“แท้จริงยังอัลลอฮ์เท่านั้นคือการกลับมาของพวกเขา แล้วก็
แท้จริงหน้าที่ของข้าพเจ้าคือการชำระพวกเขา” (อัลฆอซียะฮฺ 25-26)

قَالَ تَعَالَى: ﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا
يُظْلَمُونَ ﴿١٦٠﴾﴾ الأنعام: ١٦٠

“ผู้ใดที่นำความดีมา เขาก็จะได้รับสิบเท่าของความดีนั้น และ
ผู้ใดนำความชั่วมาเขาจะไม่ถูกตอบแทน นอกจากเท่าความชั่วเท่านั้น
และพวกเขาจะไม่ถูกอธรรม” (อัล อันอาม 160)

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ
مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكُنَّا بِهَا حَسِيبِينَ ﴿٤٧﴾﴾ الأنبياء: ٤٧

“และข้าจะตั้งตราชู้ที่เที่ยงธรรมสำหรับวันกิยามะฮ์ ดังนั้นจะ
ไม่มีชีวิตใดถูกอธรรมแต่อย่างใด และแม้ว่ามันเป็นเพียงน้ำหนักเท่าเมล็ด
พืชเล็ก ข้าก็จะนำมันมาแสดง และเป็นการพอเพียงแล้ว สำหรับอัลลอฮ์ที่
เป็นผู้ชำระสอบสวน” (อัล อัมบียาฮ์ 47)

ท่านอิบนุ อุมร์ رضي الله عنه ได้รายงานที่ท่านนะบี ﷺ ได้กล่าวว่า

((إن الله يذني المؤمن فيضع عليه كنفه - أي ستره- ويستره ، فيقول : أتعرفه ذنب كذا ؟ أتعرفه ذنب كذا ؟ فيقول : نعم أي رب حتى إذا قرره بذنوبه ، ورأى أنه قد هلك قال : قد سترتها عليك في الدنيا ، وأنا أغفره لك اليوم ، فيعطى كتاب حسناته ، وأما الكفار والمنافقون فينادى بهم على رؤوس الخلائق هؤلاء الذين كذبوا على ربهم ، ألا لعنة الله على الظالمين)) متفق عليه . وصح عن النبي صلى الله عليه وسلم ((أن من هم بحسنة فعملها ، كتبها الله عنده عشر حسنات إلى سبعمائة ضعف إلى أضعاف كثيرة ، وأن من هم بسينة فعملها ، كتبها الله سينة واحدة)) .

“แท้จริงอัลลอฮ์ จะทรงตอบแทนรางวัลแก่บ่าวผู้ศรัทธา ทรงวางกันเป็นกำบังแก่เขา คือปกปิดเขา พระองค์จะทรงตรัสแก่เขาว่า เจ้าทราบไหมบาปเช่นนี้ ? เจ้าทราบไหมบาปเช่นนี้ ? เขาจะกล่าวว่า ครบใช้ คือพระผู้อภิบาล จนกระทั่งเขาได้ยืนยันถึงบาปกรรมของเขา และทรงเห็นว่าเขาได้ประสพแก่ความหายนะแล้ว พระองค์จึงตรัสว่า เจ้าได้ปิดบังมันบนพื้นพิภพ วันนี้ข้าอภัยให้เจ้าแล้วดังนั้นทรงได้ประทานความดีงามในบันทึกของเขา ส่วนบรรดาผู้ปฏิเสธ และผู้กลับกลอก พวกเขาจะถูกร้องเรียกยังเจ้าแห่งสรรพสิ่งถูกสร้าง บรรดาผู้ซึ่งได้ปฏิเสธต่อพระผู้อภิบาลของเขา ความกริ้วโกรธของอัลลอฮ์ ไม่ใช่สำหรับบรรดาผู้ธรรมดากหรือ ? ท่านนะบี ได้ยืนยันถึงความถูกต้องในข้อนี้ว่า ผู้ใดก็ตามที่ตั้งใจอย่างมุ่งมั่นต่อการทำความดีและเขาได้กระทำสิ่งนั้น อัลลอฮ์ จะทรงบันทึก ณ พระองค์ซึ่งความดีงามอันนั้นสืบเท่าถึงเจ็ดร้อยเท่า หรือมากกว่าหลายเท่าและผู้ใดปลงใจที่จะกระทำความชั่วร้าย และเขาได้ทำมัน อัลลอฮ์จะทรงบันทึกความชั่วของเขาเพียงหนึ่งเท่า”

บรรดานักปราชญ์มุสลิมได้ยืนยันถึงการตัดสินสอบสวนและการประทานรางวัลสำหรับการทำงานของมนุษย์ ซึ่งเป็นไปตามสติปัญญาที่ว่าพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงประทานคัมภีร์ ทรงส่งบรรดาเราะซูล และทรงกำหนดใช้ให้ปวงบ่าวยอมรับ

ตอบทบัญญัติที่ได้นำมาปฏิบัติตามในสิ่งที่ตั้งถาม ทรงได้กำหนดการทำสงครามต่อผู้ที่ต่อต้าน ทรงทำให้เลือดเนื้อ ลูกหลาน บรรดาภรรยา สตรีของพวกเขา และทรัพย์สินเป็นที่อนุมิตี หากว่าไม่มีการตัดสินสอบสวน การตอบแทนต่อการกระทำเหล่านี้จะเป็นเรื่องไร้ประโยชน์เป็นอย่างยิ่ง อัลลอฮ์ ﷻ ผู้ทรงอภิบาล ทรงปลดเปลื้องสิ่งเหล่านั้น ดังที่พระองค์ทรงตรัสในเรื่องนี้ว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿ فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْأَلَنَّ الْمُرْسِلِينَ ﴿٦﴾ فَلَنَقْصِّنَ عَلَيْهِمْ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧﴾ وَمَا كُنَّا بِبِئْرٍ ﴿٧﴾ الأعراف: ٦ - ٧

“ดังนั้นแน่นอน เราจะถามบรรดาที่ (เราะซูล) ได้ถูกส่งมายังพวกเขา และแน่นอนเราจะถามบรรดาเราะซูลทั้งหลายด้วย แล้วแน่นอนเราจะนำมาบอกเล่าแก่พวกเขาด้วยความรู้ (หลักฐาน) และเราไม่เคยหายไปไหน” (อัล อะอ์รอฟ 6-7)

สวนสวรรค์และขุมนรกเป็นเป้าหมายปลายทางอันแน่นอน สวนสวรรค์เป็นที่พำนักอันอัมเอบ ร่มเย็นที่พระองค์ได้ทรงจัดเตรียมไว้สำหรับบรรดาผู้ศรัทธาที่ยำเกรง ผู้ซึ่งศรัทธาต่อข้อกำหนดทางศาสนาอิสลาม เป็นผู้มอบน้อมเชื่อฟังปฏิบัติตามศาสนบัญญัติ มีความบริสุทธิ์ใจต่ออัลลอฮ์ ﷻ และเราะซูล ﷺ ของพระองค์ในสวนสวรรค์จะมีเครื่องอำนวยความสะดวกนานาชนิด

ดังเช่นชะติษุกุตี

((... ما لا عين رأت ، ولا أذن سمعت ، ولا خطر على قلب بشر))

“สิ่งที่สายตาไม่เคยเห็น หูไม่เคยได้ยิน และปราศจากภัยอันตรายใด ๆ ต่อจิตใจมนุษย์” (บันทึกโดยบุคอรีและมุสลิม)

อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ءُولَئِكَ هُمْ حَيْرُ الْآيَةِ ﴿٧﴾
جَزَاؤُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ عَدْنٍ يَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ
عَنَّهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ حَسِبَ رَبَّهُ ﴿٨﴾ البينة: ٧ - ٨

“แท้จริง บรรดาผู้ศรัทธาและประกอบความดีทั้งหลาย คนเหล่านั้น พวกเขาเป็นมนุษย์ที่ประเสริฐยิ่ง การตอบแทนของพวกเขา ณ ที่พระเจ้าของพวกเขา คือ สวนสวรรค์หลากหลายอันสถาพร ณ เบื้องล่างของมัน มีลำน้ำหลายสายไหลผ่าน พวกเขาเป็นผู้พำนักอยู่ในนั้น ตลอดกาล อัลลอฮ์ทรงปิดต่อพวกเขา และพวกเขาก็ยินดีในพระองค์ นั่นคือสำหรับผู้ที่กลัวเกรงพระเจ้าของพวกเขา” (อัล บัยยีนะฮ์ 7-8)

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُمْ مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾
السجدة: ١٧

“ดังนั้นจึงไม่มีชีวิตใด รู้สิ่งที่ซ่อนไว้สำหรับพวกเขาให้เป็นที่รื่นรมย์แก่สายตา เป็นการตอบแทนในสิ่งที่พวกเขาได้กระทำไว้” (อัล ซัจญะดะฮ์ 17)

ขุมนรกเป็นสถานที่สำหรับลงโทษ ซึ่งพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงจัดเตรียมไว้สำหรับบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา ผู้อธรรม ผู้ต้อตึง และฝ่าฝืนต่อบรรดาเราะซูล ของพระองค์ ในขุมนรกจะมีการลงโทษ การทรมานอย่างแสนสาหัส ไม่มีสิ่งใดที่จะปลดปล่อยจากมันได้ พระองค์ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿١٣١﴾ آل عمران: ١٣١

“และพวกเจ้าจงเกรงกลัวไฟนรกที่ถูกเตรียมไว้ สำหรับบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาเถิด” (อาละอิมรอน 131)

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَقُلِ الْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ فَمَن شَاءَ فَلْيُؤْمِن وَمَن شَاءَ فَلْيُكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهَا مُرَادِفُهَا وَإِن يَسْتَعِثُوا يُعَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا ﴿١٩﴾ الكهف: ٢٩

“และจงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) สัจธรรมนั้นมาจากพระผู้เป็นเจ้าของพวกเจ้า ดังนั้นผู้ใดประสงค์ก็จงศรัทธา และผู้ใดประสงค์ก็จงปฏิเสธ แท้จริงเราได้เตรียมไฟนรกไว้สำหรับบรรดาพวกอธรรม ซึ่งกำแพงของมันล้อมกรอบพวกเขา และถ้าพวกเขาร้องขอความช่วยเหลือ ก็จะถูกช่วยเหลือด้วยน้ำเสมือนน้ำทองแดงเดือดลวกใบหน้า มันเป็นน้ำดื่มที่ชั่วช้าและเป็นที่น่ากลัวที่เลวร้าย” (อัลกะฮ์ฟ 29)

قَالَ تَعَالَى: ﴿ إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكٰفِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا ﴿٦٤﴾ خٰلِدِينَ فِيهَا اَبَدًا لَا يَجِدُونَ وَلِيًا وَلَا نَصِيرًا ﴿٦٥﴾ يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَا لَيْتَنَا اطعنا الله واطعنا الرسولا ﴿٦٦﴾ الأحزاب: ٦٤ - ٦٦

“แท้จริง อัลลอฮ์ทรงสาปแช่ง บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา และได้เตรียมไฟที่ลุกโชติช่วงไว้สำหรับพวกเขา พวกเขาจะพำนักอยู่ในนั้นตลอดกาล พวกเขาจะไม่พบผู้คุ้มครองและผู้ช่วยเหลือ วันที่ใบหน้าของพวกเขาจะถูกพลิกกลับไปกลับมาในไฟนรกพวกเขาจะกล่าวว่า โอ้ความระทมทุกข์ของเรา หากเราได้เชื่อฟังปฏิบัติตามอัลลอฮ์ และเราได้เชื่อฟังปฏิบัติตามเราะซูลก็จะได้” (อัล อะห์ซาบ 64-66)

หลังจากการศรัทธาต่อวันอาคิเราะฮ์ เราต้องศรัทธาต่อสิ่งต่างๆที่จะเกิดขึ้นหลังความตาย เช่น

(ก) การทดสอบในหลุมศพ คือการสอบสวนคนตายหลังจากการฝังเกี่ยวกับพระเจ้าของเขา ศาสนาของเขาและนบีของเขา พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ จะทรงทำให้คำกล่าวของบรรดาผู้ศรัทธาหนักแน่นมั่นคง เขาจึงจะกล่าวว่า

“พระเจ้าของข้าคือ อัลลอฮ์ ﷻ ศาสนาของข้าคืออิสลาม และนะบีของข้าคือ มุฮัมมัด ﷺ “และพระองค์จะทรงทำให้บรรดาผู้ธรรมหลงผิด ดังนั้น ผู้ปฏิเสธจะกล่าวว่า เอ เอ ฉันไม่รู้ พวกกลับกลอกจะกล่าวว่าฉันไม่ทราบ ได้ยินเขาว่า เช่นนี้ เช่นนั้น ฉันจึงได้ตามไป

(ข) การลงโทษและความโปรดปรานในหลุมฝังศพ

บรรดาผู้ธรรมจากบรรดาพวกกลับกลอกและบรรดาผู้ปฏิเสธ จะได้รับการลงโทษในหลุมฝังศพ ดังอัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُوا أَيْدِيهِمْ آخِرِينَ أَنفُسَكُمْ يَوْمَ تُمْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿١٣﴾﴾ الأنعام: ٩٣

“.....และหากเจ้าได้เห็น ขณะที่บรรดาผู้ธรรมอยู่ในภาวะคับขันแห่งความตาย และมลาอิกะฮ์แบมือของพวกเขา (โดยกล่าวว่า) จงให้ชีวิตของพวกเขาท่านออกมา วันนี้พวกท่านจะได้รับการตอบแทน ซึ่งการลงโทษอันอัปยศ เนื่องจากพวกท่านกล่าวให้ร้ายแก่อัลลอฮ์ โดยปราศจากความจริง และเนื่องจากการที่พวกท่านหยิ่งยโสต่อบรรดาโอองการของพระองค์” (อัล อั้นอาม 93)

อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสเกี่ยวกับครอบครัวของฟิรอวาน์ว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ ﴿٦٦﴾﴾ غافر: ٤٦

“ไฟนรกนั้นพวกเขาจะถูกนำมาให้เห็นทั้งในยามเช้า และยามเย็น และในวันกิยามะฮ์นั้น จะมีเสียงกล่าวว่า จงให้บริวารของฟิรอวาน์ เข้าไปรับการลงโทษอันสาหัสยิ่ง” (ฆอฟีร์ 46)

รายงานในเศาะเฮียะมุสลิมจากอะดีษเซด บินษะบิต ว่าท่านนะบี ﷺ
กล่าวว่า

((فلو لا أن لا تدافنوا لدعوت الله أن يسمعكم من عذاب القبر الذي أسمع منه ، ثم قبل بوجهه فقال: تعوذوا بالله من عذاب النار)) قالوا : نعوذ بالله من عذاب النار . فقال : ((تعوذوا بالله من عذاب القبر)) قالوا : نعوذ بالله من عذاب القبر ، قال : ((عوذوا بالله من الفتنة ما ظهر منها وما بطن)) قالوا : نعوذ بالله من الفتنة ما ظهر منها وما بطن . قال : ((تعوذوا بالله من الفتنة الدجال)) قالوا : نعوذ بالله من فتنة الدجال .

“มาตรฐานว่าหากพวกท่านไม่ไปฝังเขา ฉันก็จะวิงวอนขอต่ออัลลอฮ์ ให้ท่านได้ยินการลงโทษของหลุมศพที่ฉันกำลังได้ยิน จากนั้นท่านได้หันหน้าไปยังพวกเขาพลางกล่าวกับพวกเขาว่า “พวกเจ้าจงขอความคุ้มครองจากอัลลอฮ์ ให้พ้นจากการลงโทษแห่งหลุมศพ” พวกเขากล่าวว่า เราขอความคุ้มครองจากอัลลอฮ์ ให้พ้นจากการลงโทษของไฟนรก ท่านนะบีจึงกล่าวว่า “พวกเจ้าจงขอความคุ้มครองจากอัลลอฮ์ ให้พ้นจากการลงโทษแห่งหลุมศพ” พวกเขาจึงกล่าวว่า “เราขอความคุ้มครองจากอัลลอฮ์ ให้พ้นจากการลงโทษแห่งหลุมศพ” ท่านนะบี จึงกล่าวว่า “พวกเจ้าจงขอความคุ้มครองจากอัลลอฮ์ ให้พ้นจากการทดสอบที่เปิดเผยและเร้นลับ” พวกเขาจึงกล่าวว่า “เราขอความคุ้มครองจากอัลลอฮ์ ให้พ้นจากการทดสอบที่เปิดเผยและเร้นลับ” ท่านนะบีจึงกล่าวว่า “พวกท่านจงขอความคุ้มครองจากอัลลอฮ์ ให้พ้นจากการทดสอบของอดีตัจญาล” พวกเขาจึงกล่าวว่า “เราขอความคุ้มครองจากอัลลอฮ์ ให้พ้นจากการทดสอบของอดีตัจญาล”

ส่วนความโปรดปรานและความผาสุกที่หลุมศพเป็นของผู้ที่ศรัทธาทั้งหลาย ผู้ดำรงไว้ซึ่งความสัจจะ ดังอัลลอฮฺ ﷻ ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾ فصلت: ٣٠

“แท้จริงบรรดาผู้กล่าวว่าอัลลอฮ์ คือพระเจ้าของพวกเขา แล้วพวกเขาก็ยืนหยัดตามคำกล่าวนั้น มลาอิกะฮ์จะลงมามาหาพวกเขา (โดยกล่าวกับพวกเขาว่า) พวกท่านจงอย่าหวาดกลัวและอย่าเศร้าสลดใจ แต่จงต้อนรับข่าวดี คือสวนสวรรค์ซึ่งพวกเจ้าได้ถูกสัญญาไว้” (ฟุศศิลัต 30)

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْمُلُكُومَ ﴿٨٣﴾ وَأَنْتُمْ حِينِيذٍ تَنْظُرُونَ ﴿٨٤﴾ وَتَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا بُصِيرُونَ ﴿٨٥﴾ فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ عَيْرَ مَدِينِينَ ﴿٨٦﴾ تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٨٧﴾ فَأَمَا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُفْرِيَيْنِ ﴿٨٨﴾ فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتْ نَعِيمٍ ﴿٨٩﴾

الواقعة: ٨٣ - ٨٩

“และเมื่อวิญญานได้มาถึงคอหอย (กำลังจะตาย) แล้วพวกเจ้าจะสามารถยับยั้งไว้ได้หรือ และในขณะนั้นพวกเจ้ากำลังมองดูกันอยู่ และเรานั้นอยู่ใกล้ชิดเขายิ่งกว่าพวกเจ้า แต่ที่ว่าพวกเจ้ามองไม่เห็น (มลาอิกะฮ์) หากพวกเจ้ามิได้อยู่ภายใต้อำนาจของผู้ใด และไม่มีพระเจ้าเป็นผู้มีอำนาจเหนือพวกเจ้าแล้วไหนเล่าพวกเจ้าจึงไม่ไหวญญานกลับมาสร้างอีก หากพวกเจ้าพูดจริง สำหรับผู้ที่หาว่าเขา (ผู้ตาย) เป็นผู้ใกล้ชิดกับอัลลอฮ์ ดังนั้น ความอึดอัดเข็ดขี้ใจ และสวนสวรรค์อันเป็นที่โปรดปรานจะได้แก่เขา” (อัล วากิอะฮ์ 83-89)

ได้มีรายงานจากท่านอัล บัรรอฮ์ บิน อาซิบ رضي الله عنه ได้กล่าวว่า

أن النبي صلى الله عليه وسلم قال في المؤمن إذا أجاب الملكين في قبره : ((ينادي مناد من السماء أن صدق عبدي ، فأفرشوه من الجنة ، وألبسوه من الجنة ، وافتحوا له بابا إلى الجنة ، قال فيأتيه من روحها وطيبها ، و يفسخ له في قبره مد بصره)) رواه أحمد وأبو داود في حديث طويل .

“ท่านนะบี กล่าวถึงผู้ศรัทธาว่าเมื่อเขากล่าวตอบ มลาอิกะฮ์ ทั้งสองในหลุมศพ จะมีเสียงเรียกจากฟากฟ้าว่า บ่าวของข้าได้กล่าว

สมจริงแล้ว ดังนั้นเขาจะได้รับการบูรณะ (หรือตบแต่ง) จากสวนสวรรค์ เขาจะได้รับการสวมใส่จากสวนสวรรค์ ประตูสวรรค์จะถูกเปิดให้แก่เขา บรรดาเครื่องหอมจะถูกนำมายังเขา และหลุมศพของเขาจะถูกทำให้กว้างขึ้นไกลสายตา”

(รายงานโดยอิมามอะหมัด อิมามดาอูดในรายงานอะดิษที่ยาว)

ภาคผลที่ประเสริฐต่อการศรัทธาในวันอาคิเราะฮ์มีดังนี้

1. เร่งเร้าให้มีความปรารถนาที่จะทำความดีงาม เชื่อฟังและปฏิบัติตาม และมุ่งหวังที่จะได้รับผลตอบแทนในวันนั้น
2. หวาดหวั่นเกรงกลัวที่จะกระทำการฝ่าฝืน ยอมรับและพึงพอใจ เนื่องจากเกรงกลัวถึงการลงโทษที่จะมีมาในวันนั้น
3. ทำให้มุฮิมิน-ผู้ศรัทธา ไม่วิตกกังวลต่อสิ่งที่พลาดผ่านไปจากเขาในโลกนี้ ด้วยเหตุว่าเขามุ่งหวังจากความโปรดปรานแห่งอาคิเราะฮ์ และจากผลการตอบแทนของสิ่งดีงามที่ได้ทำไว้
4. ผู้ปฏิเสธการศรัทธาได้โต้แย้งว่าชีวิตหลังความตายนั้นเป็นไปไม่ได้ การกล่าวอ้างเช่นนี้ถือเป็นโมฆะเนื่องจากการปฏิเสธว่ากฎข้อกำหนดทางศาสนบัญญัติ หลักฐานด้านความรูสึกและด้านสติปัญญาเป็นสิ่งที่ถูกยกเลิก

หลักฐานกฎข้อบังคับทางศาสนบัญญัติ

ดัจอัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า

قَالَ تَمَّالٌ: ﴿رَضِمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُعْتَرَفَ لِي بِوَرِيٍّ لِنُبَعَثَنَّ ثُمَّ لِنُنَبِّئَنَّ بِمَا عَمَلْتُمْ وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾ (٧)

التغابن: ٧

“บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธากล่าวอ้างว่า พวกเขาจะไม่ถูกให้ฟื้นคืนชีพขึ้นมาอีก จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) หากเป็นเช่นนั้นไม่ ขอสาบานต่อพระเจ้าของข้าพระองค์ พวกท่านจะถูกให้ฟื้นคืนชีพขึ้นมาอีกอย่างแน่นอน แล้วพวกท่านจะได้รับแจ้งตามที่พวกท่านได้ประกอบกรรมไว้ และนั่นเป็นการง่ายดายสำหรับอัลลอฮ์” (อัตตะฮอบุน 7)

ในข้อนี้มีความสอดคล้องกันระหว่างพระคัมภีร์ที่ถูกประทานมาทุกเล่ม

หลักฐานด้านความรู้ลึกลับ

พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงแสดงให้เห็นปวงบ่าวของพระองค์เห็นเป็นที่ประจักษ์ถึงการฟื้นคืนชีพหรือการให้คนตายเกิดขึ้นใหม่ในโลกนี้ดังปรากฏเป็นหลักฐานห้าตัวอย่างใน ซูเราะห์ อัลบะเกาะเราะฮ์

หนึ่ง. เมื่อประชาชาติของท่านนะบีมุซา ﷺ ได้กล่าวแก่ท่านว่า “เราจะไม่ศรัทธาต่อท่านจนกว่าพวกเราจะได้เห็นอัลลอฮ์ ﷻ โดยเปิดเผย” ท่านได้นั้นอัลลอฮ์ ﷻ ทรงบันดาลให้พวกเขาตายหลังจากนั้นทรงให้พวกเขามีชีวิตขึ้นมาใหม่ เกี่ยวกับเรื่องนี้พระองค์ทรงตรัสแก่ วงศ์วานของอิสรออีลว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَإِذْ قُلْنَا لِمُوسَىٰ لَنْ نُّؤْمِنَ بِكَ حَتَّىٰ نَرَى اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذْنَاكُم بِالصَّعِقَةِ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿٥٦﴾ ثُمَّ بَعَثْنَاكُم مِّنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٧﴾﴾ البقرة: ٥٦ - ٥٧

“และจงรำลึกถึง ขณะที่พวกเจ้ากล่าวว่า โอ้มุซา! เราจะไม่ศรัทธาต่อท่านเป็นอันขาด จนกว่าเราจะได้เห็นอัลลอฮ์โดยเปิดเผย แล้วสายฟ้าผ่าได้คร่าพวกเจ้า ขณะที่พวกเจ้ามองดูกันอยู่ ภายหลังจากเราได้ให้พวกเจ้าคืนชีพ หลังจากที่พวกเจ้าได้ตายไปแล้ว เพื่อว่าพวกเจ้าจักขอบคุณ”

(อัล บะเกาะเราะฮ์ 55-56)

สอง. เรื่องราวของการรบราฆ่าฟันที่เกิดขึ้นระหว่างวงศ์วานอิสรออีล ซึ่งได้ทะเลาะเบาะแว้งกัน และพระองค์จึงได้ทรงบัญชาใช้ให้พวกเขาเชือดวัว ทันใดนั้นพวกเขาได้ฟาดตีเขาด้วยส่วนหนึ่งของมัน เพื่อที่จะบอกให้พวกเขา ทราบว่าใครคือผู้ฆ่าเขา ในเรื่องนี้พระองค์ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَاذْرَأْ تُمْ فِيهَا وَاللَّهُ مُخْرِجٌ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٧٢﴾ فَفَلْنَا أَضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذَلِكَ يُحْيِي اللَّهُ الْمَوْتَى وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٧٣﴾ البقرة: ٧٢ - ٧٣

“และจงรำลึกถึงขณะที่พวกเขาฆ่าคนคนหนึ่ง แล้วพวกเขาต่าง ปกป้องตัวเองในเรื่องนั้น และอัลลอฮ์นั้นจะเป็นผู้เปิดเผยสิ่งที่พวกเขา ปกปิดไว้ แล้วเราได้กล่าวว่า พวกเขาจงตีเขาด้วยบางส่วนของวัวตัวนั้น ในทำนองนั้นแหละ อัลลอฮ์จะทรงให้ผู้ที่ตาย มีชีวิตขึ้นมาและจะทรง ให้พวกเขาเห็นสัญญาณต่าง ๆ เพื่อว่าพวกเขาจะได้เข้าใจ”

(อัลบะเกาะเราะฮ์ 72-73)

สาม. เรื่องราวของชนกลุ่มหนึ่ง ที่หนีความตายออกจากบ้านของ พวกเขา ที่พวกเขามีจำนวนนับเป็นพัน ๆ คน อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงทำให้พวกเขา ตาย แล้วทรงทำให้พวกเขาฟื้นคืนชีพ ในเรื่องนี้ พระองค์ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٢٤٣﴾ البقرة: ٢٤٣

“พวกเขามีได้มอดดู บรรดาผู้ที่ออกจากบ้านของพวกเขาตอกหรือ โดยที่พวกเขามีจำนวนเป็นพัน ๆ คน ทั้งนี้เพราะกลัวความตาย แล้วอัลลอฮ์ ก็ได้ประกาศิตแก่พวกเขาว่า พวกเขาจงตายเสียเถิด ภายหลังพระองค์ ทรงให้พวกเขามีชีวิตขึ้นมาใหม่ แท้จริงอัลลอฮ์นั้นเป็นผู้มีบุญคุณแก่มนุษย์ แต่ทว่ามนุษย์ส่วนมากไม่ขอบพระคุณ” (อัลบะเกาะเราะฮ์ 243)

สี่. เรื่องราวของชายคนหนึ่งที่ได้เดินทางผ่านไปยังเมืองร้าง อัลลอฮ์ ﷻ ทรงทำให้เขาตายเป็นเวลาหนึ่งร้อยปี แล้วทรงให้เขาฟื้นคืนชีพ

ในเรื่องดังกล่าวพระองค์ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَىٰ قَرْبَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّىٰ يُحْيِي هَٰذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ. قَالَ كَمْ لَبِثْتُ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَل لَّبِثْتُ مِائَةَ عَامٍ فَاَنْظُرْ إِلَىٰ طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ وَانظُرْ إِلَىٰ حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً لِلنَّاسِ وَانظُرْ إِلَىٰ الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لِحَمًا فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٥١﴾ البقرة: ٢٥٩

“หรือเช่นผู้ที่ได้ผ่านเมืองหนึ่ง(บัยตุลมักดิส) โดยที่มันพังทลายลงบนหลังคามัน เขากล่าวว่า อัลลอฮ์จะทรงให้เมืองนี้มีชีวิตขึ้นได้อย่างไร หลังจากที่มันได้ตายพินาศไปแล้ว และอัลลอฮ์ได้ทรงให้เขาตายเป็นเวลาร้อยปี ภายหลังพระองค์ได้ทรงให้เขาฟื้นคืนชีพ พระองค์ทรงกล่าวว่า เจ้าพักอยู่นานเท่าใด ? เขากล่าวว่า ข้าพระองค์พักอยู่วันหนึ่งหรือบางส่วนของวันเท่านั้น พระองค์ทรงกล่าวว่า มิได้ ! เจ้าพักอยู่นานถึงร้อยปี เจ้าจงมองดูอาหารของเจ้าและเครื่องดื่มของเจ้า มันยังไม่บูดเลย และจงมองดูลาของเจ้า และเพื่อเราจะให้เจ้าเห็นสัญญาณสำหรับมนุษย์ และจงมองบรรดากระดูกเหล่านั้น ดูว่าเรากำลังยกมันไว้ ณ ที่ของมัน และประกอบมันขึ้น แล้วให้มีเนื้อหุ้มห่อมันไว้อย่างไร? ครั้นเมื่อสิ่งเหล่านั้นได้ประจักษ์แก่เขาแล้ว เขาก็กล่าวว่า ข้าพระองค์รู้ว่า แท้จริงอัลลอฮ์นั้นทรงเดชานุภาพเหนือทุกสิ่งทุกอย่าง” (อัลบะเกาะเราะฮ์ 259)

ห้า. เรื่องราวของท่านนะบีอิบรอฮีม ؑ เมื่อท่านได้ขอต่ออัลลอฮ์ ﷻ แสดงให้ท่านเห็นว่าพระองค์ทรงให้คนตายฟื้นคืนชีพอย่างไร ? ดังนั้นพระองค์จึงทรงบัญญัติให้ท่านเชือดนกสัตว์และให้แยกชิ้นส่วนของมันไปตามรอบภูเขา

หลังจากนั้นให้เรียกนกมา ขึ้นส่วนต่างๆจะกลับเข้าดังเดิม มันจะมายังท่านนะบี อิบรอฮีม عليه السلام อย่างรีบเร่ง ในเรื่องนี้พระองค์ทรงตรัสว่า

قَالَ مَعَالَى: ﴿وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَى قَالَ أُولِمَ تُوْمِنَ قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَطْمَئِنَّ قَلْبِي قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِّنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ أَجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا وَاعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٦٦﴾ البقرة: ٢٦٠

“และจงรำลึกถึงขณะที่อิบรอฮีม กล่าวว่า พระผู้เป็นเจ้าของข้า พระองค์ โปรดได้ทรงให้ข้าพระองค์เห็นด้วยเถิดว่า พระองค์จะทรงให้บรรดาผู้ที่ตายมีชีวิตขึ้นอย่างไร? พระองค์ตรัสว่าเจ้ามีเชือกดอกหรือ? อิบรอฮีมกล่าวว่า หามิได้ แต่ทว่าเพื่อหัวใจของข้าพระองค์จะได้สงบ พระองค์ตรัสว่า เจ้าจงเอานกมาสี่ตัว แล้วจงเลี้ยงมันให้คุ้นแก่เจ้า แล้วตัดมันออกเป็นท่อน ๆ ภายหลังเจ้าจงวางไว้บนภูเขาทุกลูก ซึ่งส่วนหนึ่งจากนกเหล่านั้น แล้วจงเรียกมัน มันก็จะมายังเจ้าอย่างรีบเร่ง และพึงรู้ไว้เถิดว่า แท้จริงอัลลอฮ์นั้น เป็นผู้ทรงเดชานุภาพ ผู้ทรงปรีชาญาณ”
(อัลบะเกาะเราะฮ์ 260)

ดังกล่าวข้างต้นเป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็น สัมผัสได้ เกิดขึ้นแล้ว บ่งบอกถึงการให้คนตายฟื้นคืนชีพ มีชีวิตขึ้นมาอีกครั้ง เราได้ชี้ให้เห็นถึงสัญญาของท่านนะบีอิซา อิบน์ มَرْยัมที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงแสดงให้เห็นการชุบชีวิตคนตายและการนำพวกเขาออกมาจากหลุมศพ ด้วยอนุมัติของพระองค์

หลักฐานด้านสติปัญญาแบ่งออกเป็นสอง

1. อัลลอฮ์ ﷻ คือผู้สร้างชั้นฟ้าและแผ่นดิน และทุกสรรพสิ่ง พระองค์เป็นผู้ริเริ่มในการสร้างมันทั้งสอง เป็นผู้ทรงเดชานุภาพในการสร้าง ปราศจากความอ่อนแอ สามารถเนรมิตให้มันกลับมีขึ้นใหม่อีกครั้ง

ดังพระองค์ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَبُ عَلَيْهِ ۗ﴾ ﴿٢٧﴾ ﴿الرُّوم: ٢٧﴾

“และพระองค์คือผู้ทรงเริ่มแรกในการสร้าง แล้วทรงให้มันกลับ
ขึ้นมาอีก และมันเป็นการทำงานยิ่งแก่พระองค์.....” (อรรูม 27)

قَالَ تَعَالَى: ﴿كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ وَعَدَّا عَلَيْهَا بِمَا كَفَأْنَا كَفَايَاتٍ﴾ ﴿١٠٤﴾ ﴿الْأَنْبِيَاء: ١٠٤﴾

“...ดังเช่นที่เราได้เริ่มให้มีการบังเกิดครั้งแรก เราจะให้มันกลับ
เป็นขึ้นมาอีก เป็นสัญญาผูกพันกับเรา แท้จริงเราเป็นผู้กระทำอย่าง
แน่นอน” (อัล อัมบิยาฮ์ 104)

อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสใช้ให้โต้ตอบบรรดาผู้ที่ปฏิเสธศรัทธา ต่อการให้
กระดุกที่เป็นผุยผงมีชีวิตขึ้นมาอีกว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ﴾ ﴿٧٩﴾ ﴿يَس: ٧٩﴾

“จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ว่า พระผู้ทรงให้กำเนิดมันครั้งแรกนั้น
ย่อมจะทรงให้มันมีชีวิตขึ้นมาอีก และพระองค์เป็นผู้ทรงรอบรู้ การบังเกิด
ทุกสิ่ง” (ยาซีน 79)

2. ในกรณีของพื้นดินที่แห้งแล้งไม่มีผลหมากรากไม้ที่เขียวขจี พระองค์
ทรงประทานฝนให้ตกลงมา มันก็จะกลับมีชีวิตชีวาขึ้นอีก พระองค์ทรงให้ชีวิต
หลังความตายของมัน ทรงสามารถให้ชีวิตคนตาย ดังพระองค์ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمِنَ آيَاتِهِ أَنْ تَرَى الْأَرْضَ خَاسِعَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا

لَمُحْيِي الْمَوْتِ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ ﴿٣٩﴾ ﴿فَصَلَّت: ٣٩﴾

“และส่วนหนึ่งจากสัญญาทั้งหมดหลายของพระองค์ คือ เจ้าจะเห็นแผ่นดินแห้งกรัง ต่อเมื่อพระองค์ทรงหลั่งน้ำฝนลงมาบนมัน มันก็จะมิชีวิตชีวาและให้พืชผล แท้จริงผู้ซึ่งให้มันมีชีวิตขึ้นมา นั้น ก็จะทำให้ชีวิตแก่คนตายได้อย่างแน่นอน แท้จริงพระองค์นั้นเป็นผู้ทรงอำนาจเหนือทุกสิ่ง” (ฟุศลีลัต 39)

قَالَ تَمَّالِي: ﴿ وَزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُبَارَكًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ جِبْتًا وَحَمَّ الْحَصِيدَ ۝ وَالنَّخْلَ بَأْسَافَتٍ لَهَا طَلْعٌ نَضِيدٌ ۝ رِزْقًا لِّلْعِبَادِ وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلَدَةً مَيِّتًا كَذَلِكَ الْخُرُوجُ ۝ ۹ - ۱۱ ﴾

“และเราได้ให้น้ำฝนหลั่งลงมาจากฟากฟ้า เป็นที่จำเริญด้วยน้ำนั้น เราได้ให้งอกเงยออกมาเป็นสวนอันหลากหลาย และเมล็ดพืชสำหรับเก็บเกี่ยว และต้นอินทผลัมอันสูงตระหง่าน ลำต้นของมันมีพวงย่อยลงมา มีผลซ้อนกันเป็นชั้น เพื่อเป็นปัจจัยยังชีพแก่ปวงบ่าว และด้วยน้ำนั้น เราได้ทำให้ดินแดนที่แห้งแล้ง มีชีวิตชีวาขึ้นมาใหม่ เช่นนั้นแหละ การฟื้นคืนชีพ” (ก๊อฟ 9-11)

ชนผู้หลงผิดได้หลงทาง เนื่องจากพวกเขาปฏิเสธการทดสอบในหลุมศพและความโปรดปราน โดยอ้างว่าเรื่องนี้เกิดขึ้นไม่ได้ เพราะคำต่อความจริง พวกเขากล่าวอ้างว่า หากเปิดเผยศพจากหลุม จะพบว่าคงมีศพอยู่เหมือนเดิม โดยที่หลุมศพนั้นมิได้เปลี่ยนแปลงขนาด และไม่ได้คับแคบแต่อย่างใด การกล่าวเช่นนี้ถือเป็นเรื่องโง่เขลา เพราะขัดต่อหลักการทางศาสนา ความรู้สึก และสติปัญญาของมนุษย์

หลักฐานด้านกฎหมายชารีอะฮ์-บัทญูฎิตทางศาสนา

จากหลักฐานในดับบทชี้ชัดว่ามีการทดสอบ การลงโทษในหลุมศพ และความโปรดปรานอย่างแน่นอนในวรรค (ข) เกี่ยวกับผลที่ตามมาของ

การศรัทธาต่อวันอาคิเราะฮ์ และในเศาะเฮียะบุคอรี จากอะดิษที่รายงานโดย
อิบนุ อับบาสได้กล่าวว่า

((خرج النبي صلى الله عليه وسلم مع بعض حيطان المدينة ، فسمع صوت إنسانين يعذبا
في قبورهما)) وذكر الحديث ، وفيه ((أن أحدهما كان لا يستتر من البول)) وفي -
رواية - من (بوله) وأن الآخر كان يمشي بالنميمة) .

**“ท่านนะบี ได้ออกไปกับชาวเมืองมะดีนะฮ์ และท่านได้ยินคน
สองคนกำลังถูกลงโทษในหลุมศพของเขาทั้งสอง ในอะดิษนี้ระบุว่า “หนึ่งใน
ในสองคนนั้นมิได้ปกปิดขณะปัสสาวะ” และในอีกรายงานหนึ่ง “จาก
ปัสสาวะของเขา และอีกคนหนึ่งเที่ยวหนีทาผู้คน”**

หลักฐานด้านความรู้สึกสัมผัส

มีชายคนหนึ่งนอนฝันเห็นว่าเขาอยู่ในสถานที่อันกว้างขวาง โดยที่
เขามีความสุขเปลิดเปลินในนั้น หรือเขาอยู่ในสถานที่คับแคบน่ากลัวโดยที่
เขาได้รับความทุกข์ทรมาน บางครั้งเขาอาจตื่นขึ้นจากสิ่งที่เห็น ถึงแม้ว่าเขา
ยังคงอยู่บนเตียงนอนในห้องของเขา การนอนหลับนั้นคือพี่น้องของความตาย
ด้วยเหตุนี้อัลลอฮ์ ﷻ จึงทรงเรียกว่า “ความตาย”

ดังพระองค์ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿ اللَّهُ يَتَوَقَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ
وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَفْكُرُونَ ﴿٤٢﴾ الزمر : ٤٢

**“อัลลอฮ์ทรงปลิดชีวิตในยามตายของมัน และมัน (ชีวิต) จะ
ยังไม่ตายในยามนอนหลับของมัน พระองค์จะทรงปลิดชีวิตที่พระองค์**

ทรงกำหนดความตายให้แก่มัน และพระองค์ทรงยึดชีวิตอื่นไปจนถึงเวลาที่ถูุกกำหนดไว้ แท้จริงในการนั้นย่อมเป็นสัญญาณ สำหรับหมู่ชนผู้ใคร่ครวญ”
(อ้อซ ซุมร 42)

หลักฐานด้านสติปัญญามนุษย์

มีชายคนหนึ่งฝันเห็นเรื่องที่เกิดขึ้นตรงกับความจริง บางครั้งท่านนะบี ﷺ ได้เห็นดังที่ปรากฏตามลักษณะความฝัน ฉะนั้นใครก็ตามที่เห็นตามความฝันเขาผู้นั้นได้เห็นจริงแล้วแม้ว่าคนนอนหลับนั้นจะยังคงนอนอยู่บนเตียงในห้องห่างไกลจากสิ่งที่เห็น หากว่าเรื่องดังกล่าวเป็นจริงขึ้นได้ในสภาพความเป็นอยู่ของสังคมแห่งโลกนี้ แล้วเรื่องราวต่างๆ ที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงบอกไว้จะปรากฏเป็นจริงขึ้นในโลกหน้าไม่ได้ได้อย่างไร ?

ส่วนพวกที่กล่าวอ้างว่า หากนำเอาศพออกมาเปิดเผยจะพบว่าจะยังคงสภาพเดิม และหลุมศพมิได้เปลี่ยนแปลงขนาดของมัน และมีได้คับแคบลงนั้น คำตอบในเรื่องดังกล่าวมีหลายแง่หลายมุม แต่จะนำมากล่าวถึงบางส่วน

ประการแรก ห้ามคัดค้านต่อบัญญัติทางศาสนา ที่ได้รับทราบในเรื่องที่กลางแคลงใจเชิงปฏิเสธ หากได้ใคร่ครวญและไตร่ตรองเป็นอย่างดี ในบัญญัติที่มีอย่างถ่องแท้แล้ว ทุกคนจะตระหนักดีว่าความกลางแคลงใจได้หมดสิ้นไปดังที่มีคำกล่าว

وكم من عائب قولا صحيحا وآفته من الفهم السقيم

“และก็มีมากน้อยแล้วสำหรับที่ผู้ดำเนินคำพูดที่ถูกต้อง ความหายนะของเขาจากความเข้าใจผิดนี้ ทำให้เขาเจ็บปวด”

ประการที่สอง สภาพของความเป็นอยู่ในอาลัม บัรซัค ชีวิตระหว่างโลกนี้กับปรโลก เป็นเรื่องเร้นลับไม่สามารถเข้าใจได้ด้วยประสาทสัมผัส หากเราใช้ประสาทสัมผัสในการทำความเข้าใจ ภาคผลของการศรัทธาต่อสิ่งเร้นลับก็จะสูญสิ้นไป และบรรดาผู้ศรัทธาที่เชื่อมั่นกับบรรดาผู้ปฏิเสธจะไม่แตกต่างกันเลย

ประการที่สาม การลงโทษและความโปรดปราน ความกว้างและความคับแคบของหลุมศพเป็นเรื่องที่คนตายเท่านั้นจะรับรู้ข้อนี้เปรียบเสมือนคนนอนฝันว่าอยู่ในสถานที่ที่คับแคบน่ากลัวหรืออยู่ในสถานที่อันกว้างใหญ่ไพศาล สำหรับการนอนของเขาไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปเลย เขายังนอนอยู่ใต้ผ้าห่มบนเตียงนอนในห้องเขา ความจริงขณะที่นะบี ﷺ ได้รับการประทานวะฮีย์อยู่นั้น ท่านกำลังอยู่กับบรรดาคอฮาบะฮ์ของท่าน โดยที่ท่านได้ยินเสียงวะฮีย์แต่เพียงผู้เดียว

ประการที่สี่ ความหยั่งรู้ของมนุษย์มีขอบเขตเท่าที่พระองค์ ทรงประทานให้ ฉะนั้นเขาไม่สามารถเข้าใจในทุกสรรพสิ่งที่มิได้อยู่ได้ เช่นกรณีของฟากฟ้าทั้งเจ็ด พื้นพิภพและสรรพสิ่งต่างๆ โดยทุกสิ่งนั้นได้ถวายเป็นการสรรเสริญแด่อัลลอฮ์ ﷻ พระองค์ทรงได้ยินผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ จากบรรดาปวงบ่าวของพระองค์ พระองค์ทรงตอบรับในเรื่องนี้ ว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿ تَسْبِيحٌ لَهُ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿٤٤﴾ الإسراء: ٤٤

“ชั้นฟ้าทั้งเจ็ดและแผ่นดิน และที่อยู่ในนั้นสุดดีสรรเสริญแด่พระองค์ และไม่มีสิ่งใดเว้นแต่จะสุดดีด้วยการสรรเสริญพระองค์ แต่พวกเขาเจ้าไม่เข้าใจคำสุดดีของพวกเขา แท้จริงพระองค์เป็นผู้ทรงหนักแน่นผู้ทรงอภัยเสมอ” (อัล อิสรออ์ 44)

ชัยฏอนมารร้าย ญิน สามารถได้ยินทั่วทั้งแผ่นดิน ดังที่ได้มีหมูญิน มาหาท่านนะบี ﷺ พวกเขารีบฟังการอ่านของท่านอย่างตั้งอกตั้งใจแล้วกลับไป ตกเตือนยังหมู่ชนของพวกเขา เหตุนี้บรรดาพวกที่ถูกปกปิดก็สามารเข้าใจได้

อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿يَبْقَىٰ آدَمَ لَا يَفْنَىٰكُمْ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ يَرْغَبُ عَنْهُمَا لِبَاسِهِمَا لِيُذِيبَهُمَا سَوْءَ تَحِيْمًا إِنَّهُ يَدْرِكُكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيْطَانَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٧﴾ الأعراف: ٢٧

“ลูกหลานของอดัมเอ๋ย จงอย่าให้ชัยฏอนหลอกลวงพวกเจ้า เช่นเดียวกับที่มันได้ทำให้พ่อแม่ของพวกเจ้าออกจากสวนสวรรค์มาแล้ว โดยที่มันได้ถอดเครื่องนุ่งห่มของเขทั้งสองออก เพื่อที่จะให้เขทั้งสอง เห็นสิ่งที่น่าละอายของเขทั้งสอง แท้จริงมันและเผ่าพันธุ์ของมัน มองเห็นพวกเจ้า โดยที่พวกเจ้าไม่เห็นพวกมัน แท้จริงเราได้ทำให้บรรดา ชัยฏอนเป็นเพื่อนกับบรรดาผู้ที่ไม่ศรัทธา” (อัลอะอ์รอฟ 27)

มนุษย์ไม่สามารถที่จะหยั่งรู้และเข้าใจต่อสรรพสิ่งที่มีอยู่ได้ ดังนั้น ไม่เป็นที่อนุมัติให้พวกเขาปฏิเสธต่อเรื่องเร้นลับ พันธฐานวิสัยดังที่มีหลักฐาน ยืนยัน

การศรัทธาต่อกฎกำหนดสภาวะ

คำว่า ขอ-ตะ-รอ โดยอ่านด้วย ฟัตซะฮ์ที่อักษร (ดาล) หมายถึง การกำหนดของอัลลอฮ์ ﷻ ที่มีต่อสากลจักรวาล ซึ่งเป็นไปตามความรอบรู้ ปริชาญาณและสอดคล้องกับฮิกมะฮ์ ของพระองค์

การศรัทธาต่อกฎกำหนดสภาวะประกอบด้วยสี่ประการ

ประการที่หนึ่ง ศรัทธาว่าอัลลอฮ์ ﷻ ทรงรอบรู้อย่างละเอียดในทุกสรรพสิ่ง ไม่ว่าเรื่องนั้นจะเกี่ยวกับพระองค์ หรือบรรดาปวงบ่าวของพระองค์

ประการที่สอง ศรัทธาว่าพระองค์ทรงได้บันทึกเรื่องดังกล่าวไว้ใน เลอาฮิร มะห์ฟูซ สมุดบันทึกของมนุษย์ทุกคน เกี่ยวกับเรื่องทั้งสองนี้พระองค์ ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ

يَسِيرٌ ﴿٧٠﴾ الْحَج: ٧٠

“พวกเจ้ามีรู้ดอกหรือว่า แท้จริงอัลลอฮ์นั้นทรงรอบรู้ สิ่งที่อยู่ในชั้นฟ้าและแผ่นดิน แท้จริงสิ่งนั้นอยู่ในบันทึก (เลอาฮิร มะห์ฟูซ) แล้ว แท้จริงในการนั้นเป็นการง่ายตายสำหรับอัลลอฮ์” (อัล ฮัจญ์ 70)

ปรากฏหลักฐานในเศาะเฮียะมุสลิมซึ่งรายงานโดยท่าน อับดุลลอฮ์ บิน อัมรุ บินอาส رضي الله عنه ได้กล่าวว่าฉันได้ยินท่านนะบี ﷺ ได้กล่าวว่า

((كتب الله مقادير الخلائق قبل أن يخلق السموات والأرض بخمسين ألف سنة)) .

“อัลลอฮ์ ทรงได้บันทึกกำหนดการเป็นไปของสรรพสิ่งถูกสร้าง ก่อนที่พระองค์จะทรงสร้างชั้นฟ้าและแผ่นดินถึงห้าหมื่นปี”

ประการที่สาม ต้องศรัทธามั่นว่าจักรวาลทั้งหลายจะเกิดขึ้นไม่ได้ นอกจากพระประสงค์แห่งอัลลอฮ์ ﷻ ไม่ว่าเรื่องนั้นจะเกี่ยวกับพระองค์ หรือ การกระทำของบรรดาสรรพสิ่งถูกสร้างของพระองค์

อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสเกี่ยวกับพระองค์ว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ﴾ القصص: ٦٨

“และพระเจ้าของเจ้า ทรงสร้างสิ่งที่พระองค์ทรงประสงค์และ...”
(อัล กอศ็อศ 68)

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ﴾ إبراهيم: ٢٧

“.....และอัลลอฮ์ ทรงกระทำในสิ่งที่พระองค์ทรงประสงค์”
(อิบรอฮีม 27)

قَالَ تَعَالَى: ﴿هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ﴾ آل عمران: ٦

“พระองค์คือผู้ทรงทำให้พวกเจ้า เป็นรูปร่างขึ้นในมดลูก ตามที่พระองค์ทรงประสงค์.....”
(อาละ อิมรอน 6)

อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสเกี่ยวกับการกระทำของสรรพสิ่งถูกสร้างว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَسَلَطَهُمْ عَلَيْكَ فَلَاقَبُوا كُلَّ نِسَاءٍ: ٩٠﴾

“.....และหากว่าอัลลอฮ์ทรงประสงค์แล้ว แน่หนอนก็ทรงให้พวก เขามีอำนาจเหนือพวกเจ้าแล้ว แล้วแน่นอนพวกเขาก็สู้รบกับพวกเจ้า แล้วด้วย....” (อัล นิซาอ์ 90)

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْعَلُونَ﴾ الأنعام: ١١٢

“.....และหากว่าพระเจ้าของเจ้าทรงประสงค์ แล้วพวกเขาก็มี กระทบมันขึ้นได้ ดังนั้นเจ้าจงปล่อยพวกเขาและสิ่งที่พวกเขาอุปโลกน์ ขึ้นเกิด” (อัลอันอาม 112)

ประการที่สี่ ศรัทธาว่าจักรวาลทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นธรรมชาติหรือ การเคลื่อนไหวของสิ่งถูกสร้างเป็นสิทธิ์ของอัลลอฮ์ ﷻ

อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿اللَّهُ خَلِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾ الزمر: ٦٢

“อัลลอฮ์ คือผู้ทรงสร้างทุกสิ่ง และพระองค์เป็นผู้ทรงดูแล ค้ำครอง ทุกสิ่ง” (อัลซุหมร 62)

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ مَقْدَرًا نَّعِيمًا﴾ الفرقان: ٢

“.....และพระองค์ทรงให้บังเกิดทุกสิ่ง แล้วทรงกำหนดมันให้ เป็นไปตามกฎกำหนดสภาวะ” (อัล ฟุรกอน 2)

ทรงตรัสเกี่ยวกับมะบีอับรอฮีม ؑ ซึ่งได้กล่าวแก่ชนของท่านว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴾ (٦) الصافات: ٩٦

“ทั้ง ๆที่อัลลอฮ์ทรงสร้างพวกท่าน และสิ่งที่พวกท่านประดิษฐ์
มันขึ้นมา” (อัล ศอฟฟาต 96)

การศรัทธาต่อกฎกำหนดสภาวะดังที่เราได้อธิบายลักษณะข้างต้น
มิได้ขัดแย้งต่อสิทธิในการเลือกสรรค์ ความสามารถของปวงบ่าว เพราะว่า
ข้อเท็จจริงและกฎข้อบังคับศาสนบัญญัติได้ระบุยืนยันเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้

สำหรับศาสนบัญญัติ อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสเกี่ยวกับเรื่องความประสงค์
ไว้ว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ مَآبًا ﴾ (٣١) النبا: ٣٩

“....ดังนั้นผู้ใดประสงค์ ก็ให้เขายึดทางกลับไปสู่พระเจ้าของ
เขาเถิด” (อัน นะบะอ์ 39)

قَالَ تَعَالَى: ﴿ فَأَتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّىٰ شِئْتُمْ ﴾ (٣٣) البقرة: ٢٢٣

“....ดังนั้นพวกเจ้าจงมายังแหล่งเพาะปลูกของพวกเจ้า ตามแต่
พวกเจ้าประสงค์....” (อัลบะเกาะเราะฮ์ 223)

ทรงตรัสเกี่ยวกับกฎกำหนดสภาวะว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿ فَأَنْفِقُوا لِلَّهِ مَا اسْتَطَعْتُمْ ﴾ (٦) التغابن: ١٦

“ดังนั้น จงยำเกรงอัลลอฮ์เถิด เท่าที่พวกเจ้ามีความสามารถ....”
(อัตตะฆอบูน 16)

قَالَ تَعَالَى: ﴿لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ﴾ (٢٨٦)
البقرة: ٢٨٦

“อัลลอฮ์จะไม่ทรงบังคับชีวิตหนึ่งชีวิตใดนอกจากความสามารถของชีวิตนั้นเท่านั้น ชีวิตนั้นจะได้รับการตอบแทนดีในสิ่งที่เขาได้แสวงหาไว้ และชีวิตนั้นจะได้รับการลงโทษในสิ่งชั่วที่เขาได้แสวงหาไว้...”

(อัล บะเกาะเราะฮ์ 286)

สภาพความเป็นจริง มนุษย์นั้นมีความต้องการ ความปรารถนา และการกำหนดสภาวะทั้งสองด้อยกับการปฏิบัติหรือการละทิ้ง และการแบ่งแยกระหว่างสิ่งที่เกิดขึ้นโดยเจตนาเช่น การเดิน และสิ่งที่เกิดขึ้นโดยไม่เจตนา เช่น การสั่น แต่ทว่าความประสงค์ ความสามารถของมนุษย์ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นด้วยพระประสงค์ อำนาจของอัลลอฮ์ ﷻ ผู้ทรงสูงส่ง

อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ﴾ (٢٨) ﴿وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ (٢٩)
التكوير: ٢٨ - ٢٩

“สำหรับบุคคลในหมู่พวกเจ้าที่ประสงค์จะอยู่ในทางอันเที่ยงตรง และพวกเจ้าจะไม่สมประสงค์สิ่งใด เว้นแต่อัลลอฮ์ พระเจ้าแห่งสากลโลก จะทรงประสงค์”

(อัต ตักวีร 28-29)

สรรพสิ่งต่างๆในโลกใบนี้เป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮ์ ﷻ ดังนั้นเป็นไปได้ที่ผู้ครอบครองกรรมสิทธิ์ในการปกครองจะไร้ซึ่งความรู้และความประสงค์ การศรัทธาต่อการกำหนดสภาวะถือเป็นวาญิบ และมีได้มอบหลักฐานข้ออ้างต่อการละทิ้งสิ่งที่เป็นวาญิบหรือการกระทำความชั่วของปวงบ่าว ด้วยเหตุผลนี้ หลักฐานที่เป็นข้ออ้างถือเป็นโมฆะมีดังต่อไปนี้

ประการที่หนึ่ง อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاءُنَا وَلَا حَرَمًا مِن شَيْءٍ
كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ حَتَّىٰ ذَاقُوا بَأْسَنَا قُلْ هَلْ عِندَكُمْ مِّنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا إِن
تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ أَنتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ ﴿١٤٨﴾ الأنعام: ١٤٨

“บรรดาผู้ที่ให้มีภาคีขึ้นนั้นจะกล่าวว่าหากว่าอัลลอฮ์ทรงประสงค์แล้วไซ้ พวกเราก็ย่อมไม่ให้มีภาคีเกิดขึ้น และทั้งบรรพบุรุษของพวกเรา อีกด้วย และพวกเราก็ย่อมไม่ให้สิ่งใดเป็นที่ต้องห้าม ในทำนองนั้นแหละ บรรดาผู้ก่อนหน้าพวกเขาก็ได้มุสามาแล้วจนกระทั่งพวกเขาได้ลิ้มรส การลงโทษของเรา จึงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ว่า ที่พวกท่านนั้นมีความรู้ อันใดกระนั้นหรือ ฉะนั้นพวกเจ้าต้องนำมันออกมาให้แก่เรา พวกท่าน จะไม่ปฏิบัติตามสิ่งใด ๆ นอกจากการคาดคิดเอาเองเท่านั้น และพวก ท่านไม่มีอื่นใด นอกจากจะกล่าวเท็จเท่านั้น” (อัล อันอาม 148)

หากมีหลักฐานต่อการกำหนดสภาวะ แน่นนอนอัลลอฮ์ ﷻ จะไม่ให้ พวกเขาได้ลิ้มรสของการลงโทษ

ประการที่สอง อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ
عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٦٥﴾ النساء: ١٦٥

“คือบรรดาเราะซูลในฐานะผู้แจ้งข่าวดี และในฐานะผู้ตักเตือน เพื่อว่ามนุษย์จะไม่มีหลักฐานใด ๆ อ่างแก้ตัวแก่อัลลอฮ์ได้ หลังจากบรรดา เราะซูลเหล่านั้น และอัลลอฮ์ เป็นผู้ทรงเดชานุภาพ ผู้ทรงปรีชาญาณ” (อัน นิซา 165)

หากการกำหนดสภาวะเป็นหลักฐานข้ออ้างให้กับพวกที่ขัดแย้งจะไม่ปฏิเสธการส่งบรรดารอซูล เพราะภายหลังจากการส่งบรรดารอซูลมายังพวกที่ขัดแย้งเป็นข้อเท็จจริงต่อการกำหนดของอัลลอฮ์ ﷻ

ประการที่สาม สิ่งที่รายงานโดยท่านบุคอรีและท่านมุสลิม คำกล่าวอะดิษบุคอรีจากท่านอาลี رضي الله عنه ท่านนะบี صلى الله عليه وسلم กล่าวว่า

((ما منكم من أحد إلا قد كتب مقعده من النار أو من الجنة)) فقال رجل من القوم : ألا نتكل يا رسول الله ؟ قال : ((لا تعملوا فكل ميسر ، ثم قرأ : ﴿ فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى ﴾ الليل : ๕ و في لفظ لمسلم : ((فكل ميسر لما خلق له)) .

“ไม่มีคนหนึ่งคนใดจากพวกท่าน นอกจากถูกบันทึกสถานที่พำนักไว้ ณ ขุมนรกหรือสวนสวรรค์ ชายคนหนึ่งจากพวกเขาก็ได้กล่าวว่า เรามอบหมายต่ออัลลอฮ์ ดิกว่าไหมโอ้ท่านเราะซูล ท่านนะบี ตอบว่าไม่พวกท่านจงปฏิบัติทุกอย่างที่เป็นสิ่งที่สะดวก ง่ายตาย”

หลังจากนั้นท่านนะบี صلى الله عليه وسلم ได้อ่าน

“ส่วนผู้ที่บริจาคนและยำเกรง (อัลลอฮ์)” (อัลลัย 5)

และในคำกล่าวของท่านมุสลิม

“ทุกสิ่งมีความสะดวกง่ายตาย สำหรับสิ่งที่สร้างมาให้แก่เขา”

ดังนั้นท่านนะบี صلى الله عليه وسلم ได้ใช้ให้ปฏิบัติและห้ามการมอบหมายต่อการกำหนดสภาวะเพียงอย่างเดียว

ประการที่สี่ แท้จริงอัลลอฮ์ صلى الله عليه وسلم ทรงใช้และทรงห้ามป่าวพระองค์ไม่ทรงบังคับป่าวของพระองค์เกินความสามารถ

อัลลอฮ์ صلى الله عليه وسلم ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَأَنْفِقُوا لِلَّهِ مَا أَسْطَقْتُمْ﴾ (التعابن: ١٦)

“ดังนั้นพวกเจ้าจงอย่าเกรงอัลลอฮ์เถิดเท่าที่พวกเจ้ามีความสามารถ” (อัตตะฆอบูน 16)

และอัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสอีกว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا﴾ (البقرة: ٢٨٦)

“อัลลอฮ์จะไม่ทรงบังคับชีวิตหนึ่งชีวิตใด นอกจากตามความสามารถของชีวิตนั้นเท่านั้น...” (อัล บะเกาะเราะฮ์ 286)

หากมนุษย์ถูกบังคับให้กระทำ เท่ากับว่าเขาได้แบกภาระในสิ่งที่ไม่มีความสามารถที่จะปลดเปลื้องได้ ด้วยเหตุนี้หากการฝ่าฝืนได้เกิดขึ้นโดยที่เขาไม่รู้ หลงลืมหรือถูกบังคับ จะไม่มีบาปอันใดแก่เขาเพราะเขาจะได้รับการอภัย

ประการที่ห้า กฎกำหนดแห่งอัลลอฮ์ ﷻ เป็นสิ่งซ่อนเร้น ปิดบังไม่สามารถหยั่งรู้ได้นอกจากสิ่งนั้นได้เกิดขึ้นแล้วหรือเป็นความต้องการของมนุษย์เองต่อสิ่งที่เขาได้กระทำลงไป ซึ่งมีได้ตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งความรู้ ความเข้าใจในกฎกำหนดแห่งอัลลอฮ์ ﷻ ดังนั้นมนุษย์ไม่สามารถหยั่งรู้และเข้าใจได้

ประการที่หก มนุษย์พยายามที่จะแสวงหาสิ่งที่เหมาะสมแก่เขาในการดำรงชีวิตในโลกนี้ แต่เขามีได้ปรับตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม และต้องพึงพาอาศัยความเป็นธรรมของกฎกำหนดสภาวะนี้ แล้วทำไม! เขาจึงไม่แสวงหาสิ่งที่ยังประโยชน์ในเรื่องของศาสนา ขอยกตัวอย่างเพื่อให้เป็นที่ชัดเจน

* หาก ว่ามนุษย์มีทางเลือกสองทาง ทางหนึ่งนำเขาไปสู่เมืองที่เต็มไปด้วยความอลหม่าน ยุ่งเหยิง การรบราฆ่าฟัน การปล้นสดมภ์ แย่งชิง ทรัพย์สิน ละเมิดสิทธิ เกียรติยศและชื่อเสียง ความกลัวและความหวอโหย

* ส่วน อีกทางหนึ่งไปสิ้นสุดหรือนำไปสู่เมืองที่เต็มไปด้วยความ เป็นระเบียบเรียบร้อย ความปลอดภัย อาหารการกินอุดมสมบูรณ์ เคารพต่อ ชีวิตเกียรติยศและทรัพย์สินของประชาราษฎร์ เช่นนี้เขาจะเลือกเดินไปทางใด?

แน่นอนเป็นอย่างยิ่งว่ามนุษย์จะต้องเลือกทางที่สองทางที่นำไปสู่เมือง ที่มีระเบียบวินัย สงบและปลอดภัย ไม่มีผู้มีสติคนใดที่จะเลือกเดินไปสู่เมืองที่ เต็มไปด้วยความอลหม่าน ความหวาดกลัว แล้วอ้างถึงกฎกำหนดสภาวะของ อัลลอฮ์ ﷻ แล้วทำไม จึงเลือกในเรื่องของโลกอาคิเราะฮ์ไปสู่ทางนำไปขุมนรก ไม่ใช่สวนสวรรค์ แล้วอ้างถึงกฎกำหนดสภาวะที่พระองค์ทรงกำหนดไว้ ในเมื่อ มนุษย์ผู้นั้นเป็นผู้ที่เลือกทางเดินของตนเอง

ประการที่เจ็ด ผู้ที่กล่าวอ้างกฎกำหนดสภาวะเพื่อละเลยต่อบทบัญญัติ หน้าที และทำการฝ่าฝืน ถ้ามีคนมาทำร้ายและยึดเอาทรัพย์สินเงินทองไป โดย ได้ละเมิดต่อสิทธิแล้วกล่าวอ้างกฎกำหนดสภาวะ โดยกล่าวว่าจงอย่าตำหนิฉัน การเข้าทำร้ายของฉันทันทีเกิดขึ้นด้วยกฎกำหนดที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงกำหนดไว้ ข้ออ้างจะไม่ถูกยอมรับอย่างแน่นอน แล้วทำไมจึงไม่ยอมรับการทำร้ายของ ผู้อื่นที่มีแก่เขา แต่กลับอ้างเพื่อตนเอง ในการเข้าทำร้ายสิทธิแห่งอัลลอฮ์ ﷻ

ได้มีการกล่าวถึงท่านผู้นำแห่งศรัทธาชน อุมร์ อิบน์ อัลค็อฏฏอบ رضي الله عنه เมื่อ มีขโมยคนหนึ่งต้องถูกตัดมือ ถูกนำตัวขึ้นฟ้องร้องต่อท่าน ท่านจึงสั่งให้นำเขา ไปตัดมือ เขาจึงกล่าวขึ้นว่า ซ้ำก่อนท่านผู้นำแห่งศรัทธาชน อันที่จริงฉันขโมย เพราะกฎกำหนดแห่งอัลลอฮ์ ﷻ ท่านอุมร์จึงกล่าวว่า แท้ที่จริงเราตัดมือท่าน เพราะกำหนดนั้นเช่นกัน

ภาคผลที่ประเสริฐยิ่งของการศรัทธาต่อกฎกำหนดสภาวะ

1. การมอบหมายต่ออัลลอฮ์ ﷻ เมื่อกระทำสิ่งใดด้วยเหตุและผล โดยที่ไม่ขึ้นกับอารมณ์ เพราะทุกอย่างเกิดขึ้นด้วยกฎกำหนดสภาวะการณแห่ง อัลลอฮ์ ﷻ

2. ไม่ควรประหลาดใจต่อการได้รับความยินดี เพราะนั่นเป็นความโปรดปรานที่มาจากอัลลอฮ์ ﷻ โดยที่พระองค์ทรงกำหนดจากสาเหตุของความดีงามและความสำเร็จ เพราะความประหลาดใจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ลืมการขอบคุณต่อความโปรดปราน

3. ความสงบของจิตใจที่เกิดขึ้นเป็นกฎกำหนดแห่งอัลลอฮ์ ﷻ จึงไม่จำเป็นต้องวิตกกังวล ต่อการพลัดพรากจากไปของสิ่งที่เป็นที่รักยิ่งหรือต่อความชิงชัง ความเลวร้ายที่เกิดขึ้น เพราะนั่นเป็นกฎกำหนดสภาวะการณ์จากอัลลอฮ์ ﷻ ผู้ทรงอำนาจแห่งชั้นฟ้าและแผ่นดิน ไม่มีทางหลบหลีกพ้นไปได้

พระองค์ทรงตรัสว่า

قَالَ عَلِيٌّ: مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٢٢﴾ لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٢٣﴾ الحديد: ٢٢ - ٢٣

“ไม่มีเคราะห์กรรมใดเกิดขึ้นในแผ่นดินนี้ และไม่มีแม้แต่ในตัวของพวกเขาเอง เว้นแต่มีอยู่ในบันทึก ก่อนที่เราจะบังเกิดมันขึ้นมา แท้จริงนั้นมันเป็นการง่ายสำหรับอัลลอฮ์เพื่อพวกเขาจะได้ไม่ต้องเสียใจต่อสิ่งที่ได้สูญเสียไปจากพวกเขา และไม่ใส่ใจต่อสิ่งที่พระองค์ ได้ทรงประทานแก่พวกเขา และอัลลอฮ์มีทรงชอบทุกผู้หยิ่งจองหอง และผู้คุยโวโอ้อวด” (อัล สะดีด 22-23)

ท่านนะบี ﷺ ได้กล่าวว่า

((عجا لأمر المؤمن إن أمره كله خير ، وليس ذاك لأحد إلا للمؤمن إن أصابته سراء شكر فكان خيرا له ، وإن أصابته ضراء صبر فكان خيرا له)) رواه مسلم .

“เป็นที่แปลกยิ่งสำหรับการทำงานของมุฮัมมัด แท้ที่จริงกิจการของเขาทั้งหมดเป็นเรื่องประเสริฐ จะไม่มีสำหรับผู้ใดนอกจากมุฮัมมัดผู้ศรัทธา

เมื่อความสุขประสพแก่เขา เขาก็ชอบคุณต่ออัลลอฮ์ นั่นเป็นการดีกว่า
สำหรับเขา และเมื่อเขาประสพความทุกข์ยาก เขาก็อดทน นั่นเป็นการ
ดีกว่าสำหรับเขา” (รายงานโดยท่านอิมามมุสลิม)

กลุ่มชนผู้หลงผิดเกี่ยวกับกฎกำหนดมีสองกลุ่มใหญ่

กลุ่มแรก อัล ญิบรียะฮ์ ได้กล่าวอ้างว่า แท้จริงปวงบ่าวได้ถูกบังคับ
ต่อการทำงานของเขา โดยที่ไม่มีสิทธิในการเลือกสรรและแสดงความสามารถ
ของตน

กลุ่มที่สอง อัลกอดะรียะฮ์ ได้กล่าวอ้างว่า แท้จริงปวงบ่าวนั้นมีสิทธิ
เป็นเอกเทศต่อหน้าที่การกระทำ สิทธิในการเลือกสรรตามความต้องการ
และความสารถของตน มิได้ขึ้นอยู่กับพระประสงค์แห่งอัลลอฮ์ ﷻ แต่อย่างไร
แต่กฎกำหนดของพระองค์มีผลต่อการกระทำนั้น

การโต้ตอบสำหรับกลุ่มแรก อัล ญิบรียะฮ์ ด้วยบทบัญญัติอิสลาม
และสิ่งที่ปรากฏขึ้น กฎหมายชารีอะฮ์ แท้จริงอัลลอฮ์ ﷻ ทรงยืนยันแก่ปวงบ่าว
แล้วว่าเขามีสิทธิในการเลือกความต้องการและการงานของตน ดังพระองค์
ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿مِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا وَمِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الْآخِرَةَ﴾ ﴿١٥٢﴾ آل عمران: ١٥٢

“จากพวกเจ้านั้นมีผู้ที่ต้องการโลก(ดูนยา)นี้ และจากพวกเจ้านั้นมี
ผู้ที่ต้องการปรโลก (อาคิเราะฮ์)” (อาละอิมรอน 152)

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ إِنْ أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا
أَحَاطَ بِهَا سُرَادِقُهَا وَإِنْ يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ
مَرْفَقًا﴾ ﴿٢٩﴾ الكهف: ٢٩

“จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) สัจธรรมนั้นมาจากพระผู้เป็นเจ้าของพวกเจ้า ดังนั้นผู้ใดประสงค์กิจงศรัทธา และผู้ใดประสงค์กิจปฏิเสธ แท้จริงเราได้เตรียมไฟนรกไว้สำหรับพวกอธรรม ซึ่งกำแพงของมันล้อมกรอบพวกเขา และถ้าพวกเขาร้องขอความช่วยเหลือ ก็จะถูกช่วยเหลือด้วยน้ำเสมือนน้ำทองแดงเดือดลวกใบหน้า มันเป็นน้ำดื่มที่ขี้ขำ และเป็นที่น่าหนักที่เลวร้าย” (อัลกะฮ์ฟ 29)

قَالَ تَعَالَى: ﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ۖ وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ﴾
 فصلت: ٤٦

“ผู้ใดกระทำความดี ก็จะได้แก่ตัวของเขาเอง และผู้ใดกระทำความชั่ว ก็จะได้แก่ตัวเขาเองและพระเจ้าของเจ้านั้นมิทรงอธรรมต่อปวงบ่าวของพระองค์” (ฟุศศิลัต 46)

หลักฐานต่อหลักความจริง

จากข้อเท็จจริงมนุษย์ทราบถึงความแตกต่างระหว่างการกระทำโดยความสมัครใจทำด้วยความต้องการของตนเอง เช่น การกิน ต้ม และการเกิดเหตุการณ์ต่างๆโดยปราศจากความต้องการ เช่น การเจ็บป่วย การพลัดหล่นในครั้งแรกเขาได้เลือกกระทำด้วยความต้องการปราศจากการขู่เข็ญบังคับ ส่วนในครั้งที่สอง เขาไม่ได้เลือกที่จะทำและไม่ต้องการให้มันเกิดขึ้น

การโต้ตอบกลุ่มที่สอง อัลกอตะรียะฮ์ ด้วยหลักฐานกฎข้อบังคับทางศาสนบัญญัติและสติปัญญามนุษย์แท้จริงอัลลอฮ์ ﷻ คือผู้ทรงสร้างทุกสรรพสิ่งและทุกสรรพสิ่งเกิดขึ้นด้วยการอนุมัติและพระประสงค์ของพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงอธิบาย ในคัมภีร์อัลกุรอานว่าการกระทำของปวงบ่าวเกิดขึ้น ด้วยพระประสงค์ของพระองค์ ดังที่ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَقْتَلْنَا الَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنْ اخْتَلَفُوا فَجَعَلْنَاهُمْ مِنْ ءَآمَنٍ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَقْتَلُوا وَلَكِنْ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿٢٥٣﴾ البقرة: ٢٥٣

“.....และหากอัลลอฮ์ ทรงประสงค์แล้ว บรรดาชนหลังจากพวกเขา ก็คงไม่ฆ่าฟันกัน หลังจากได้มีหลักฐานอันชัดเจนมายังพวกเขา แต่ทว่า พวกเขาขัดแย้งกัน แล้วในหมู่พวกเขานั้นมีผู้ศรัทธา และในหมู่พวกเขานั้นมีผู้ปฏิเสธศรัทธา และหากว่าอัลลอฮ์ทรงประสงค์แล้ว พวกเขา ก็คงไม่ฆ่าฟันกัน แต่ทว่าอัลลอฮ์นั้นทรงกระทำตามที่พระองค์ทรงประสงค์”
(อัลบะเกาะเราะฮ์ 253)

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدًى وَلَكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١٣﴾ السجدة: ١٣

“และถ้าเราประสงค์ แน่หนอนเราจะทำให้ทุกชีวิตสู่แนวทางที่ถูกต้องของมัน แต่ว่าคำสัญญาของข้าจะต้องสมจริง แน่หนอนข้าจะให้ นรกเต็มไปด้วยญินและมนุษย์รวมทั้งหมด”
(อัลฮัจญะฮ์ 13)

หลักฐานและเหตุผลด้านสติปัญญา

จักรวาลทั้งหลายเป็นกรรมสิทธิ์แห่งอัลลอฮ์ ﷻ มนุษย์ได้กำเนิดมาใน จักรวาลใบนี้มนุษย์จึงอยู่ภายใต้กรรมสิทธิ์ของอัลลอฮ์ ﷻ ผู้ที่อยู่ภายใต้อำนาจ ไม่สามารถที่จะทำการใด ๆ นอกจากจะต้องได้รับอนุญาตและด้วยความประสงค์ ของผู้ถือกรรมสิทธิ์นั้นเท่านั้น

จุดประสงค์ของหลักการขั้นพื้นฐานของการศรัทธาในอิสลาม

คำว่า ฮะดีฟ ถูกใช้ในหลายความหมาย คือ จุดประสงค์ จุดมุ่งหมาย หรือเป้าหมาย และทุกกิจการงานย่อมมีเป้าหมาย จุดประสงค์หลักการศรัทธาในอิสลาม และเป้าหมายคือความดีงาม ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการยึดมั่นต่อหลักการที่มีอยู่มากมายหลายประการ แต่นำมาเสนอเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น

1. มีความตั้งใจที่บริสุทธิ์ เพื่อทำการเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ ﷻ หนึ่งเดียว เพราะพระองค์คือพระผู้ทรงสร้าง ปราศจากหุ่นส่วนใด ๆ สำหรับเป้าหมายและการเคารพภักดี จึงจำเป็นต้องเป็นไปเพื่อพระองค์เท่านั้น

2. ปลดปล่อยสติปัญญาและความนึกคิด จากความไขว่เขวและสับสนที่เกิดขึ้นภายในจิตใจที่ว่างเปล่าปราศจากการยึดมั่นต่อหลักการ ใครก็ตามที่จิตใจเขาว่างเปล่าต่อการยึดมั่น อาจเป็นเพราะจิตใจไม่มีการยึดถือใด ๆ หรือเป็นผู้เคารพบูชาวัตถุนิยม หรือชอนเร้นอยู่ในการหลงผิด และเรื่องครุอฟาตที่เหลวไหล

3. ความสงบด้านจิตใจและความนึกคิด ปราศจากความกังวลใจความ-คิดที่ยุ่งเหยิง เพราะหลักความเชื่อถือนี้ทำให้ผู้ศรัทธามีความสัมพันธ์กับผู้สร้าง เขาจึงพึงพอใจต่อพระองค์ในฐานะเป็นองค์ผู้อภิบาล ผู้บริหารจัดการ ผู้ปกครอง ผู้ทรงบัญญัติกฎหมายข้อบังคับ ทำให้มีจิตใจที่สงบ น้อมรับต่อกฎกำหนดสภาวะของพระองค์ หัวใจเปิดกว้างสู่อัลอิสลาม

4. ทำให้เป้าหมายและกิจการงานถูกต้องสมบูรณ์ ปลอดภัยจากการบิดเบือนในการเคารพภักดีต่อพระองค์ การคบค้าสมาคมกับเพื่อนมนุษย์ และสัตว์โลกที่ถูกสร้างขึ้น เพราะนั่นเป็นพื้นฐานของความศรัทธาต่อบรรดาเราะฮูล ประกอบด้วยการเชื่อและการปฏิบัติตาม แนวทางของพวกเขาก็มีแต่ความถูกต้องทั้งในเป้าหมายและกิจการงาน

5. มีความตั้งใจที่แน่วแน่ ขยันหมั่นเพียร โดยไม่ปล่อยให้โอกาสการทำคุณงามความดีผ่านพ้นไป นอกจากจะฉวยโอกาสนี้เพื่อมุ่งหวังการตอบแทนแห่งผลบุญ เขาจะไม่พบเห็นสถานที่อันเป็นบาป นอกจากว่าเขาจะต้องออกห่างจากมัน เพราะความเกรงกลัวต่อการลงโทษ เป็นพื้นฐานของความศรัทธาต่อวันพี้นดินชีพ และการตอบแทนแห่งผลกรรม

อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า

﴿قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ مِمَّا عَمِلُوا وَمَا رُبُّكَ بَيِّنٌ لِّعَمَّا يَمْلُكُونَ﴾ (١٣٢)

الأنعام: ١٣٢

“และสำหรับแต่ละคนนั้นมีหลายระดับชั้น เนื่องจากสิ่งที่พวกเขา ได้ประกอบไว้ และพระเจ้าของเจ้านั้น มิเผลอไผลในสิ่งที่พวกเขา กระทำกัน”
(อัล อันอาม 132)

ท่านนะบี เรียกร้องผู้ศรัทธาสู่จุดหมายนี้ ดังที่ท่านได้กล่าวว่า

((المؤمن القوي خير وأحب إلى الله من المؤمن الضعيف ، وفي كل خير ، احرص على ما ينفعك واستعن بالله ، ولا تعجز ، وإن أصابك شيء فلا تقل لو أني فعلت كان كذا وكذا ولكن قل : قدر الله وما شاء فعل ، فإن لو تفتح عمل الشيطان)) رواه مسلم .

“ผู้ศรัทธาที่แข็งแกร่งย่อมดีกว่าและเป็นที่ยกย่องสำหรับอัลลอฮ์มากกว่า ผู้ศรัทธาที่อ่อนแอ และในทุกความดีงาม จงระวัง (ดูแลรักษาไว้ซึ่ง) สิ่งที่ยังประโยชน์แก่เจ้า และเจ้าจงขอความช่วยเหลือจากอัลลอฮ์ จงอย่าหมดหวังและหากสิ่งใดได้ประสพแก่เจ้า จงอย่ากล่าวว่า แท้ที่จริงหากฉันทำมัน จะเป็นเช่นนั้น เช่นนี้ แต่ให้จงกล่าวว่า ก้อด-ตะ-รอล-ลฮอ วะมา-ชาฮ์-พะ อะ ละ อ (อัลลอฮ์ทรงได้กำหนดและพระองค์ทรงกระทำในสิ่งที่พระองค์ทรงประสงค์) เพราะว่าคำว่า “หากว่า” (لو) จะเปิดงานของชัยตอน (รายงานโดยท่านอิมามมุสลิม)

6. การสร้างประชาชาติที่แข็งแกร่งขึ้นได้นั้น จำต้องใช้ความพยายาม อุตสาหะทั้งทางกาย ทรัพย์สินและจิตใจ เพื่อความมั่นคงทางศาสนา การรวมตัวกันสนับสนุนและค้ำจุน โดยปราศจากความวิตกกังวลใดๆ ต่อสิ่งที่มาประสพในวิถีดังกล่าว เกี่ยวกับเรื่องนี้พระองค์ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿١٥﴾ الحجرات: ١٥

“แท้จริงศรัทธาชนที่แท้จริงนั้น คือบรรดาผู้ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ และเราะซูล ของพระองค์ แล้วพวกเขาไม่สงสัยเคลือบแคลงใจ แต่พวกเขาได้เสียสละ ต่อสู้ดิ้นรน ด้วยทรัพย์สมบัติของพวกเขา และชีวิตของพวกเขาไปในหนทางของอัลลอฮ์ ชนเหล่านั้นแหละคือบรรดาผู้สัตย์จริง”

(อัลหุอรุด 15)

7. การบรรลุถึงความสุขที่แท้จริงทั้งในดุนยา (โลกนี้) และอาคิเราะฮ์ (โลกหน้า) ด้วยการแก้ไข ปรับปรุง บุคคลและสังคมโดยรวมในเรื่องนี้ทรงตรัสว่า

قَالَ تَعَالَى: ﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾ النحل: ٩٧

“ผู้ใดปฏิบัติความดีงามไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงก็ตาม โดยที่เขาเป็นผู้ศรัทธา ดังนั้นเราจะให้เขาดำรงชีวิตที่ดี และแน่นอนเราจะตอบแทนพวกเขาซึ่งรางวัลของพวกเขา ที่ดียิ่งกว่าที่พวกเขาได้เคยกระทำไว้”

(อัล นะห์ล 97)

ที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นเป็นเป้าหมายหลักของพื้นฐานแห่งการศรัทธาในศาสนาอิสลาม หวังว่าอัลลอฮ์ ﷻ จะทรงประทานความสำเร็จ ความสมประสงค์ให้แก่เราและบรรดามวลมุสลิม ผู้ศรัทธาทั้งหลาย ■

วิถีมุสลิม วิถีอิสลาม วิถีทางแห่งความจริง
เรียนรู้ชีวิต เรียนรู้สังคม เรียนรู้อนาคต
ก้าวอย่างมั่นคง ก้าวอย่างถูกต้อง ก้าวไปสู่จุดหมาย

www.islammore.com

เส้นทางสายใหม่
Why I Believe
in Islam

ศาสนาที่เกี่ยวข้อง

อิสลาม
ศาสนาที่สมบูรณ์

คำเตือนในเรื่องศรัทธา
ที่เกี่ยวข้องกับบรรดาเทพ
ที่ศรัทธา

อธิบายพื้นฐาน
หลักการศรัทธา
ฮีรสุ อูตุลอุลุมาน

สิ่งที่มนุษย์ทุกคน
ต้องทราบ

“เมื่อความจริงปรากฏ...ความเท็จก็มลาย”

ติดต่อขอรับหนังสือได้ที่ info@islammore.com

هذا الكتاب منشور في

شرح أصول الإيمان باللغة التيلاندية

Conveying Islamic Message Society
P.o.Box 834 - Alex - Egypt
E-Mail: info_en@islamic-message.net
E-Mail: cims_eg@yahoo.com
Site: www.islamic-message.net

نعمى والرفيع
هيام

